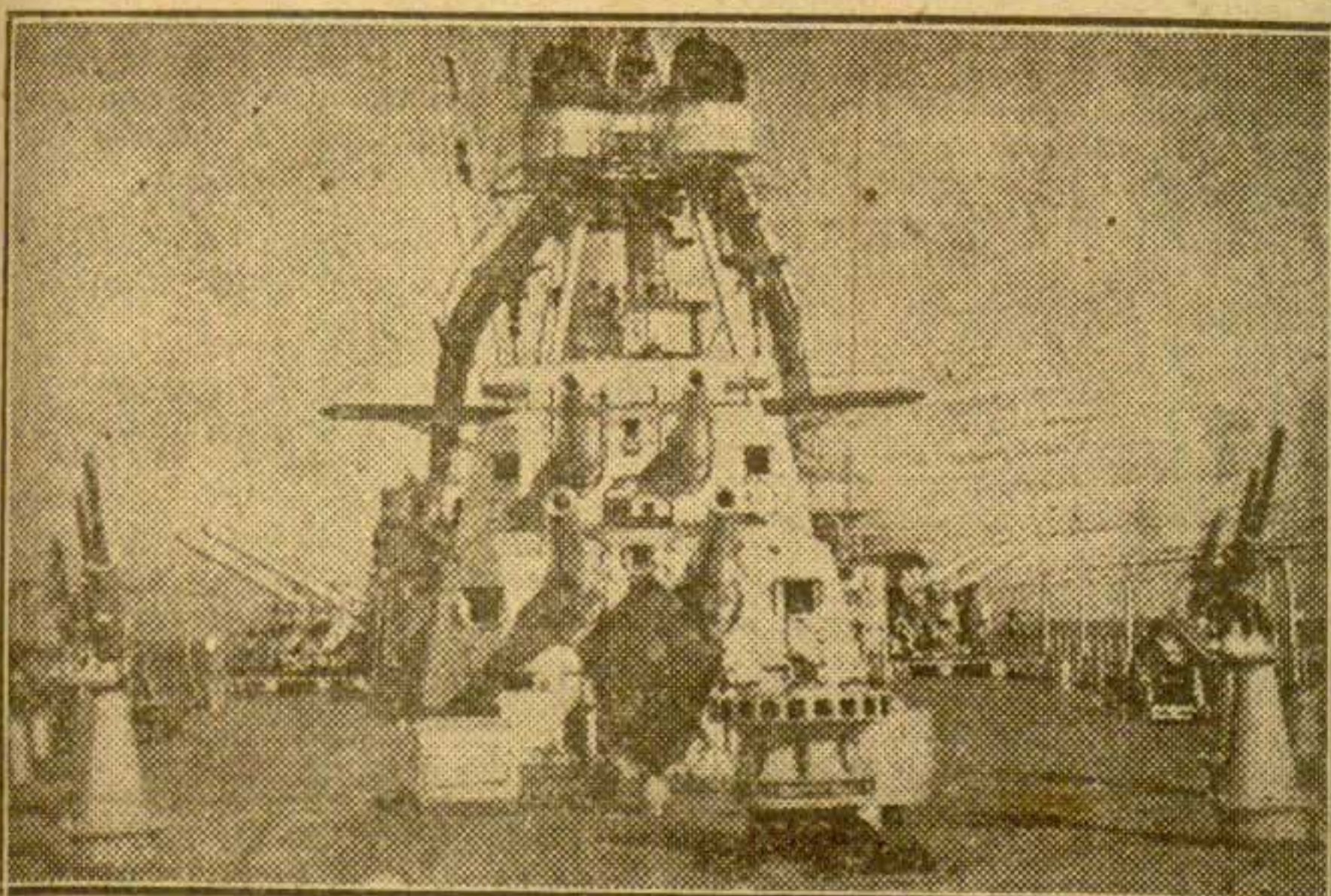


EUZKO GUDA-OÑETAN

Bakea atzo be gure mendietan

Gure kañoiak biziro ekin eutsen Orduña'n arerioenei erantzuten eta oneik ixilduta geratu ziran. Gure egazkiñak, mendian ekinaldi batzuk egin ondoren, Bergara'ko guda-lekuak suagatu ebezan eta Elgoibar'tik Azpeiti'rako bidea. "Almirante Cervera" eta "Galerna" Bermeo ingurutako itxasertzak suagutzen.



Ingalatza gudontzietan aurre izan zuten lekuak: alemaniar eta espainiar paxista gudontzietan, Bizkaia-itsasun agintak erakutsi eutsean ontziak, eta igez erazo ikararitu.

ERRIAREN KEMENA Gora euzko abenda!

Egun aietan inoiz baino argiago ikusten degu Euzkalei zaararen gura. Onek neurtzebeke poza damakigula aitortu bear. Era bat onela zutitzen dan abenda makurtzarerik ez dago. Ez, alpefik agin zozotz edentsuek agertuaz datozkigun atzeri otaok. Alpefik Hitler eta Mussolini'ren moroi traketz biotzegek. Alpefik dakazkiten auzerapen makurak. Alpefik guz! Garai bateko Euzkalei eta Godo maltzurak sarturik utzi ezizen, eria, aiek baino okertu ta basatiago diran "Neron'en" jaraitzale auzer atak zabaltzeko ez dago.

Irakasleak lez esan dute onondoko zintzozek: "Ti naiago ikusi baino abentaren amala". Ta gure gudariak, azken itzetan, Gora Euzkadi azkatuta! deadar sendo gordin bat jaurtitzen dutelarik, oparotsu eskeintzen dute zahar-tako odol gofia. Ta len ainet alidiz ikusitako margo ori itzatsita gelditzen zaie gure mendial.

¡Euzko-gudarien odol margoa! ¡Margo gofi ta lodia!

新新聞

Atzeriko izparkeriek astiturik daude. Guziz astiturik ordea! Guda eremintez olako alderoaren, ta gaur eguneko gudan egazkiñak duten gaurizarenekin, zortzi eguneko ekinaldi luzean arerioak getago ez auzerazte, atzeriko ere atzeriko izaki. Era ortako bultzada zakarari eusteko etelak ez darabilten abertzaletasuna bear. Moro, aleman, eta itzalek gaurizta, aginte getenak euren gain utzita, golko ta beko ardurek euren esku utzita... espainiar abertzaletasunagatik dabilzala esatea. Beizama'ko soro aldetan laian ari dan nekazarria, Bermeo'ko bokarta afantzarako sare konpotzen ari dala esatea bezalats da. Egiatzko gogala nundik dabilen, bederatz egun eustan gure menditan degun burukaldi latzak erakusten du ondoren. Ezertxok ez obeto!

新新聞

Atzekaldeko saldiak osatzea eskatu du gobernuak. Atzekalde (retaguardia) deritzana dala ba-dakizute noski. Alderdi politiko guziz benaz eraso diote agindu au betetzeari.

Ta izen zefendari jafi guralarik gauza arigatirik asko ikusi degu. Emeztzatirik berogei ta bost urte bitartekoak eskatzen dira zeregin on-larako.

Zefenda oietan ordea, irurogeitik gorako zaaf aintzagatzen izenak ikusten ditugu. Ta... ez bat, bi, ta iru, ofela, bakanean, egundoko mordoak bialik. Moja maltzurak bialtzen dituzkigun txori beltzok efiaren buruka sua fitzaltzeko asmoz ba-dira. odotzale biotzegek oker dabilcia oldoztu beariko du. Bai orixe!

Bestela suspertuko etzan amajka ba-zeok arma eskuratzeke egariz. Efi asat onen buruka sua ikusi egin bear da.

Ikusi ezan sinistu ezin alakoa dala.

Irurogei, ta irurogei ta amar urteko agureak omen arma eskari bizian. Agintzen zaitena egiteko gertu denak O... nire aberi laztana!

Omen guri eramatekorik beste bat ez inun, baina ankaperatu ta itzera dabilen basati talde zakarari ortzak erakusteko ere ez zu bezelako asko.

Antzin aroan zion Avienius'ek:

Euzko gizon geldiezia zala "Geldiezia ta menperaezia". Pakeak egin atanean, Suljicio Galba jeneralak euzkoak eskatu zitun Basati edo "Barbero" erasotatik Euzka gaizkatzeko. "Tacito" edestilaria orduko euzkaldun aiek goraitzeko itzik akitu ezirik ibili zan.

"Valeriano Maximo" ta "Juvenal" olerkariak olerkirik sakonen da txalogariarik egin zituzten gure auzkoak goraitzeko. Aien ondorengoak garaia agertu bear degu oraingoan. Paxismoa gure lufetatik urtiratzeko din izatek ba'gara, olerki ta idazki edirik opalduko digute eriak.

Europaren edestian goi malan agertuko gera.

Ni beriz au egingo degula sinistua nago. Irurogei ta irurogei ta amar urteko zaaf izenak armak eskuratzeke egariz ikusten ditudanean, ta gure mutirik guda-onetan darabilten kemena argiro nabaitzen ditanean, garaitz egun gertu degula bururatutik, itz aiek igesten ditute ezpazetatik: ¡GORA EUZKO-ABENDA!

BASARI

URKIOLA-BARAZAR ALDETAN

Arerioa ixildu da. Ez dakigu luzarorako izango ete dan, baina azkenengo egun bietan beintzat zararik ez dau atara.

Beste joaldiren bat egiteko indafak batu eta alkatuten ete dabil?

Ezelzik ezin geinke esan.

Arerioak bat-batera ez dau bere zeregiña amaltuko. Olakorik ez.

Gudariak ba'dakie eta zuf egon dira.

Zuf Urkiola-Barazar aldeko gudariak. Egun guztian ekinaldi jardun eutsen gogorlekuek egiten.

Arerioaren joaldiak zindoki eutsi ta alzeratu al izango ditu on dagon lekutik.

Atzo egin ziran joaldiak gure alde-likoak izan ziran.

Gure kañoiak eta artilleriak, batea be Gorbea'lik, elen barik ekin eutsen, arerioari gogorketa-lanak egiten galerazoaz.

Paxisten egazkiñak goizaldean agertu ziran.

Gañean ikustean ba'zirudian are-riok joaldi batiak egiten asteko asma ehibala.

Zorionez olakorik etzan gertau, atzo beintzat.

Egazkiñak Gorbea aldean jaurti zituzten euren bonbak baina gura ehen ehen ehen lortu.

Ondoren efi baketsuetara juan ziran, euren kargaa efi makaltu onein gain jaurtiteko ustetan.

ORDUNA'N

Artilleriak gogorki jo dau alde bietatik.

Paxistena efiaren gañera jaurtiten, asi zan lenengo. Guriak berialako baten erantzuten asi yakoan eta gure

oiselara paxistena ixildu bialan aurkitu zan.

Artilleriaren joaldi onek izan ezik besterik ez da egon guda-oin oneitan.

BESTE GUDA-ONETAN

Gora bera gitxi oartu dogu beste guda-onetan. Atzoko eguna bake-eguna izan zan geyenatan. Lekeiti'o'n eta Elbar'en kañoiak ekinale bizian jardun ziran. Arerioenak makal eta astiro erantzuten eben, gureak bere ta ugari ekiten eutsen bitartean.

Pusil-otsak be entzun ziran alde oneitan, baina ez joaldi gogot eta suturik.

Elgeta aldean be, beste bietan legez, kañoiak oska ibili ziran egun guztian.

Kanpanzar'etik gure kañoiak Bergara'raniz jaurtiten ekin eutsen, an dagozan gudalekuak ezerestuteko asnotan.

EGAZKIÑAK

Alde bietako egazkiñak ibili ziran atzo.

Guda-onetan lan gitxi izan eben.

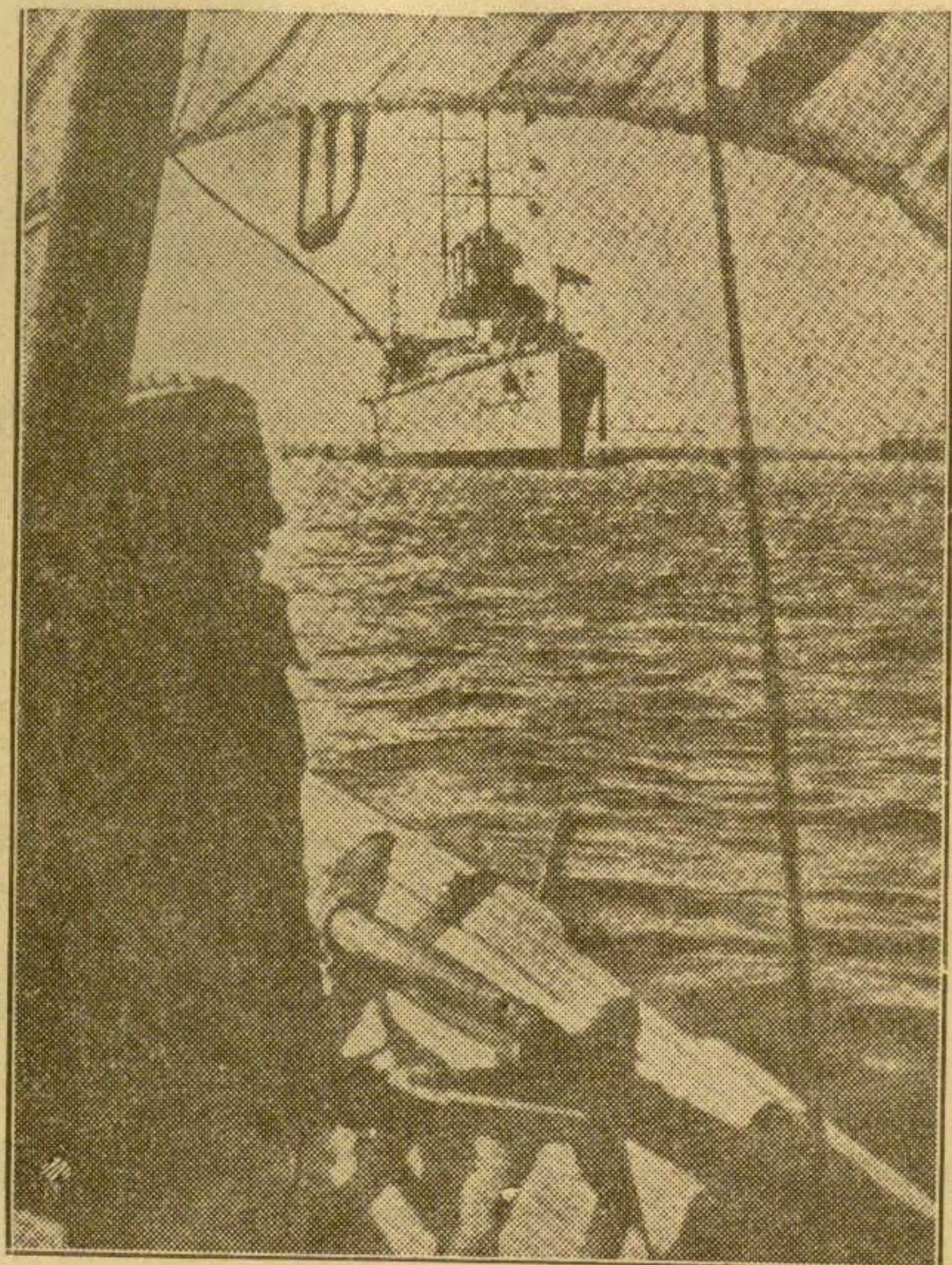
Gorbea mendian egin ebezan suagatze batzuk. Baina mendiri ori eta guda-onak laga-la, guda-atzoko efi baketsuak suagatuten izaro eben egunaren zatirik geyena.

Gureak guda-onetan agertu ziran gitxi baina adoretu.

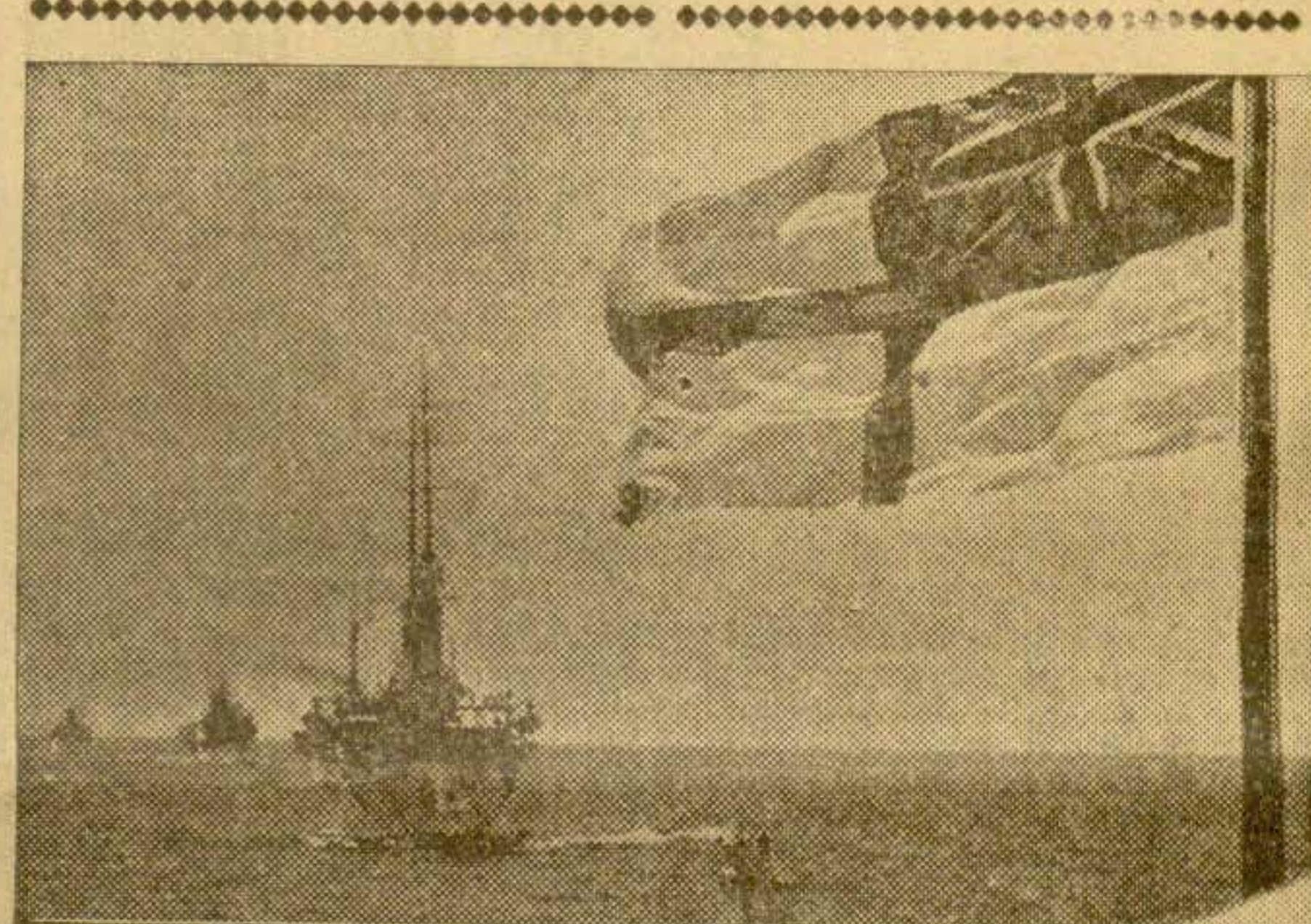
Eurak ikustean gudariak pozez bete eta bizitasun berezi bat agertzen eben.

Guda-onetan ekinaldi bat egin ondoren Bergara suagatutera joan ziran. Ez efi, guda-lekuak baino, gureak egiten daben antzera.

(Boskafen orian dañai)



INGALANDAR GUDONTZIAK



Ingalandar gudontzietan gure itxasurak ziaru en.

Paxisten egazkiñak

GURE ERRI BAKETSUAK SUAGATU DITUE

Paxisten egazkiñak ez dira aspertu efiaren ikarea sartzen negafa eruanaz. Efi baketsuak, indafik bako eriak dira oraingoan aukeratuak.

Afatiako erietan negafik asko eragin dabe azker-egunetan sua alde-batetik besteraño piztuaz.

Atzo be alde ofetan ibili ziran eta Bilbao'ren ingurutuan.

Ubaio, Aragoi'gana, Enekur, Galdakano, Erletxes, Usansolo, Urgoiti eta inguruak izan ziran atzo aukeratuak.

Egazkiñak itxasotik etori ziran eta itxasora bihurtu itxura batez.

Afagoi'gana ingi (papel) lantegi gañera jaurti nai izan eben. Leyar (kristal) batzuk apurtia baino besterik ezeben lortu.

Urgoiti-Erletxes ingurutuan ibili ziran geyen bat.

Bide gañera bomba ugari jaurti zituzan kalte andirik egitea lortu barik.

Biderik ebagiterik ezeben al izan. Bide erietan zulo ugari ikusi genduzan, baina bidea zabal dago belbilitzat.

Basefi bat lu'era jaurti eben inguru oneitan.

Giza semien artean negafa sortu eben atzo be.

Zaurituetatik ugari osatu ziran Bilbao'ko osategian, asko bigun eta makal zaurituak ba'ziran be.

Guztien izenik ezin lortu izan dogu, Osategian Matiko'ko tunelean egon zan ez bialeko zaurituak batera osatuak izan ziralako.

Ara batzuk:

Saura'taf Loida, 13 urteduna.

Iardiat'af Imanol.

Estakona'taf Imanol.

Bizkafe'taf Benite.

Valle'taf Lone, 72 urteduna.

Artetxe'taf Jon.

Arizkomendabieta'taf Joseba, 55 urteduna.

URIBE'REN ITZALDIA

Atzo, gabeko bederatz ta erdietan Uribe, España'ko Gobernuko Nekazaritza-arduradunak itz egin eben Bilbao'ko radiotik.

Bero eta gartsu agertu zan gudariak aupatuten.

Lamondia'taf Kistiñe, 28 urteduna. Blanco'taf Alberta. Kandina'taf Pilare, Usansolo'koa. Beaskotxe'taf Julene, Galdakano'koa. Etxebarria'taf Miren, 21 urteduna. Bañetxe'taf Miren, Yur'e'koa. Idigoras'taf Gixane, Basauri'koa. Romeo, Galdakano'koa. Vicente'taf Alexander, 13 urteduna. Vicente'taf Efoale, 4 urteduna. Agite'taf Markelin, Afagoi'gana'koa. Eta beste batzuk.

Bilbao'ko Euzko Gastedija

OTXANDIANO GUDALORUA

Jaraijan ixentatzen diranei adierazoten yake eurentzako dagozan sakelak arizen Euzko Gastedi onetara erdu daltzezala.

Intxausti'taf Pantzeke, Gil Txarterina'taf Miren Karmele, Etxebarria'taf Gotzon, Bastera'ta Eukeni eta Lator'e'taf Euloge.

OLDARGI ETA ALBERDI GUDA-SALAK

Alberdi eta Oldargi saletako gudarien senidiei adierazoten yakoe guda-erentzako sakelak astelenerarte artuko dirala Gastedi onetan.

Durango

JAKINGARIA. — Durango'ko biztanle izan eta urietan babesturik arkitzen diranei dijoakie or au. Durango'ko Udalak, Bilbao'n, Gran Vialko 58'gn. etxearen 4'gn. bizitzan idazkola bat ipini du. Oriz, derizkitoten arazoak erabaki'era azaldu ditezke.

Durango'lik itendako babesturak beren urietan dauzkaten endoreei aien au dagiegu: urian dauzkaten Durango'ko babestuen izendia bidali bezaigute, izan ditzaketen beafak ase al izan ditzagun.

Durango, 1937'gn. jofailak 6.—Endorea.

TARTEKA-MARTEKA

Mussolini'ren arokeriak ondoren onik ez.-Bañero paxistak Madrid jotzen asiko ete?-Alemaniarak azpitik.-Amerikarrek España'ren alde.-Italiarrek eta frantzetarrek igandean egiteko eben ostikoketa joaldia italiarrek atzeratu, txistuka artuko zituen bildurez.-Beste izparak.

MUSSOLINI'REN AROKERIAK

Bagdad. — Mussolini'k Tripolitania'ra egindako iketaldian agertu zituzan arokeriak ondoren ez dabe lortu, arabatzen paxingien zer esanai jaramon egitekotan.

BARIRO MADRID'ERA?

Valencia. — Salamanca'ko ifatiak esan dabenez paxistak bariro Madrid'en gain jarkiteko tsetetan dabilte. Joaldi oniek azkenengo eldu diran morroekaz egingo leuzkiez. Morroek milaka ei-dira ta Cadiz eta Malaga'ko portuetan jegeratzen diardue.

NORTZUK DIRA?

Madrid. — Frantzeko izpafingak batzuk dihoenez espainiarren mende dagon Maruekotan gudari baltz ugari agertu ta ikusi dira. Batzuk inok ulertzen ez dauzen izkuntza darabilte.

ESPANAIK EZ DARABILE

Valencia.—Paxistak egiten dituzten jo-

aldi guztiak alemaniarak, italiarrek, olandarrek, morroak eta terziokunak egiten ditue eta ifioz bere ez espainiak.

EZ DABE EZER LORTUKO

Valencia. — Paxistak euren joaldietan ogetamaf mila gudari alemaniar erabili zituen Madrid'en eta porot egin eben; bariro ogetamaf mila italiar Alcazar'ia. Alemaniarak, italiarrek, legionariak, ehekete eta falangetarrek bat eginda ez dabe ezer lortu Pozoblanco'n.

Nabata, Castilla eta Galizia bat eginda darabiz Mola'k Euzkadi'n. Baña ez dau ezer lortuko.

Paxistak ez dauke gudazorte geyagorik erabiltzeko. Orain somaliarrek ekarri ditue besterik ezan, baña oniek be laster garaitu eta menderatuko doguz.

ALEMANIARAK AZPITIK

Paris.—Alemaniar talde batek argitaldu dabean X. X. izpafingiarren egileak ofi batzuk zabaltu ditue Alemani zear.

Ofi ofek España'n il zan egazkinlari ospatu ta entzutez baten eriotzea iragarten dau.

Ofiak dihoenetik alemaniar Gobernuak eskututa euki nai izan dau riorza au. Eriotza onen erua Hitler eta lagunei ezarten dautse, gudariak erbestera bialtzen dabilalako.

AMERIKAERAK ESPANAREN ALDE

Rio Piedras (Puerto Rico).—Rio Piedras'eko Ikastetxe Nagusiko ikasleak España'ri laguntzeko bazarde bat izentau dabe. Jai batzuk egin ditue dirus batzuko. Laster itzaldi ta erakustetan eralduko ditue.

NOIZ BATUKO ETE?

Londres.—Ez sartzeko Batzordea noiz batuko dan ez dabe iragarri ta izentau ora'ndik.

FRANCO'EN AURKA

Frankfort.—Franco'ren aurka egin zan matxinadia balezuten dabean izpafingia artu dira efi onetan.

Jofalaren seigafan guncan guda-epakari batzuk eriotzara epaitu zituen ainbat lagun Teuan'en egin zan altxaupenagaitik.

ITALIARAK ETA FRANTZETARAK

Paris.—Italiarrek eta frantzetarrek egiteko eben futbol'eko jokaldia atzeratu geratu da italiarrek ez dabelako etortzerik nai izan.

Italiar frantzetarrek eskatu txistuka artuko ez zituzten giuratsuna emoteko, Vienan jazo yakena bario jazo ez ekioen.

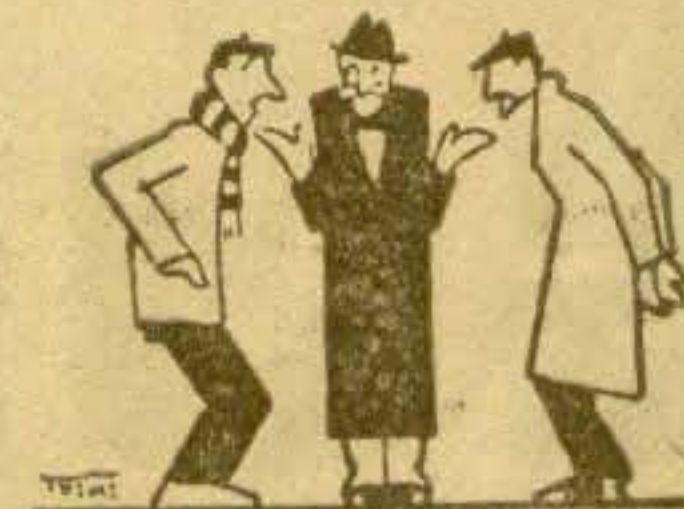
Frantziak ez eban alegiñik ipini ziuratsun ori emoteko eta origaitik italiarrek txistuoska artuko zituen aitzakia artu ta ipini eben ez etorteko.

CHAMBERLAIN'EN EGOERA

Londres.—“Daily Mail” izpafingiak Chamberlain'eko izango dabean egoera agertzen dau Chamberlain Baldwin'en ordeko izango dan zigurtasunez itz—gizaz.

Izpafingia ofek dihoenetik Inglaterra'k alde batera laga biarko dau orafarte ber politikak ofafitaz erabili izan labeen efi arteko baka.

Aldakuntza ori egitea bear-beafeko yak Inglaterra' bestela bertan bera jausiko litzakelako.



“Euzkadi”

Izpafingia onen lenengo idazlana R. A. Idazlariak idazten dau. Gudari nekezten idoroten dana ta idoroten lanik geyen emoten dauana be, adoria dala diho.

Adoria berez sortu bial dala dala diho, bala ez gura danielan norberagabakuten dana.

Europa'ko guda nagusija ixugafitasun askoren zifadari izan zala diho. Gudariari adoria bixituzatoko, baña, zeozar bial izaten dala agertuten dau: guda gayak eta inguruko laguntasuna ta—

Euzkadi'ko gudofetako guda-erea ta Europa'ko guda nagusikuak, alde aundikuak ei-dira izan be.

Oraingo guda-izkubak eta enparauko guda-gayak be, onenartirik bial dala, ba Euzkadi'k, bafiz, aldi arakatuak antz be ez daukanak. Eta oniek egazkin bafijok ei-dira, ain zuzen be, Euzkadi'ko gudofetan euzko-gudazortzietz kalterik — kaltierik egiten dautsezanak bala adoria makal, duteko ziforik aundijena emoten dautzena be.

Bestelan, Franco'ren jopuak diran malru ta enparauk, atzeritafak gora bera, euzko-gudazortziak tinko jagiko ei-litzakez, eta adoretu oldartu.

Paxistak salokarijak bialduten dabean jopuak, txindi apur bafiz bialduten diranak ei-lira, ba Euzko-gudazortziak, oster, euren ta euzkotat gusitjan abefija dan Euzkadi galzkatutafan.

Eta ain zuzen be, euzko-gudarijak geyen adoretuten dabezana, abefizalatasuna ei-dala. Eta abefijaren eusten ei-lautse eusti be, gudari, eusten dautsen adoria.

Lufeko abefizalatasun onek gotiko egazkinen laguntasun apur bat bal'u, zer jazoko ete-litzake...?

“Tierra Vasca”

“Zer gura ete-dau, Mola'k?”—itan dute dau, Euzko-gudohetan gudafurka au asiko zan bafio egun batzuk lenengo, paxistafan ifadatsak iragarita jakin ei-zan Mola kenerala Gazte'aren aurkitzen zala.

Guzuzko, bafiz, Mola gudaburu asal darajak ebazan asmo batzuk iragari ei ebazan ifadatsak: Durango ta Orduña'ri oldartia ta abaf.

Mola'ren aldezko ifadatsak Mola'taz ez e-laben beste garantziako izparik edatu.

Ipar-Amerika'ko izpafak, baña, Mola kenerala paxistafaren asmoal, beste burpil bat emon izan ei-etzen. España'ko gudaburu asaldarjen ikena ta opla lura jota dogozak, bai, ta ospe ori apur bat jasoten dabenez ikusiteko, Euzkadi'ri oldartuten asi izan diran. Gudaburu asaldarjen opla, atzerjan, tataraz lufetik jaso ezinda ei — dabil, ibili be. Eta osuan jausita dauken ospe ofi gorantz eragiteko, Bilba'o'ko opla alpatubak eta ingurubetako miatzak eta abaf bial ei-dabaz.

Bilba'o'ra sartzia lotuko bal'ebe, lortu, Santander eta Asturias be, berria eurenkanduko ei-leukitz, ba.

Eta azkenengo galzika-bide ori ide, roteko asmoz, Durango deuseztuta laga izan ei-daba, ta Bilba'o'ri ta abaf oldartuten asl. Bilba'o, Santander, Gi-

jon! Oniek irurok ei-dira paxistafak eurenkandu gura leuzezanak.

“Lan-Deya”

Efijak euren ekintra bidieren kidetasuna, euren goguskarz erakusten ei-labe, Doistefijaren gogua, bere aklilan ei-dago. Euzkadi'rena, bere ikakera jatoran. Alemaniar ezertxu be ez ei-zan izan Ficht'ek bere itzaldietan abefija ixatera jo aso izan eban afte, XVIII gixaldija edozein lu alde abefizat atzekua izan ei-zan izan be.

Eta gixaldi ori bide zala, Ficht'ek, Alemaniari abefijaren ixena eza' ei eutsan. Ona, ba, emen, efi bi bala-bestiaz ezotarik antz ez dabanak; Alemani ta Euzkadi.

Alemania'k abendan ez daruan abefizalatasuna ei-lau; ba, egun batetik bestera sohekotz aldatuta jarten dan guzuzeko abefizalatasuna. Hitler'ek Alemani'gaz egiten, dauana be, orixe ei-dala, ta besterik ez.

Euzkadi'k, oster, zustratitua ei-dau daukan abefizalatasun gusitja, ezetara be aldatu ezin letekena. Guk, euzkotafok, Euzkadi azke gura ei-dogu, baña Goiko Jaun'aren amaf agindubak goitengo jagizat doguzala. Benetako uskutitziak izan bial dabean abefizalatasuna auxe ei-dala izan be.

“El Liberal”

“Uriber'en itzak” ixenpurututen dauzan lertutan dihoenunak, izpafingia onek amegaxian amesak dakafzuz bafio be.

Lugintza'ko ofekitsen onek izpafingijetako egin izan dauzan atzalpetan ikusten dana auxe ei-dala, ba: Madrid'en egin izan dabena egin bial litzakela emen be. Madrid'en gudazorte bakara auteri izan dabela, ta gudazorte ofentzako bial dan agin'ide bakara.

Eta emen, be, Madrid'afak ereditat afuta, orixe egin bial ei-litzake: gudazorte bat, gudaburutz bat.

“El Liberal” en amesetak, baña, ufunotik ezagututen diranak dala. Gudazorte bat bakafik gura leuke, ofek, eta gudazorte buru bat. Nor?...?

Euzko gudazortziak orain dabean euzko — xen bereziak be kendu gura leuzkijue, eta beste ixen bafiz bat ezafi, jzein?...?

“Euzkadi Roja”

Arau biderko gudazortzia bial dala diho. Izpafingia onek be, “El Liberal” ek odoztuten dabean lez odoztuten dau. K'edo dirala dirudi, euren burubak idun batetik urritan diranak dirala.

Arau-biderko gudazortziaren ega'i au, zek softu izan ete-dautse, softu...? Euzkadi'ri dautson mafetasunak?...? Ori ba' litz, gaitz erdi litzake. Bestera bal'itz, baña; euzkotafen gotik agertuteko gurari zifalturen batek so'uriluk—do ixanezker, orduban beste gauza bat ixango litzake. Eta gaitz erdi zana, gaitz oso biufuko litzake.

Gai onetaz eretzi asko agertuten dira. Eretzi gusitjok adiraldi bial dauzana, baña, gu ez gara, beste bat bafio. Beste ori nor dan ean bafiz ez dago bafiz, ean bafiz be arin ezagututen dau.

Arau-biderko gudazortzia bial dala, gudazorte ori eralduteko ardura daukan eralduko dau.

AROYA

Acechar la ocasión, asírla con audaz habilidad y aprovechala con enérgica perseverancia, tales son las virtuales condiciones del éxito. (Agustín Phelps.)

Aroya itzez, zer adierazoten ete-dan? Ederaz oportunitad, ocasión, eretan adierazten doguna. Eta ze gura edefa dan aroya...? On egiteko izaten doguzan aroyak sasoz ta egin egitean onartuko ba'geunkaz, gixadja edefez, ogasunez, jakituz, baka te gentsaz aseta ixango litzake. Auxe ean nai dabe idazpurban erderaz befidatzi dodazan itzaz: “Aroya Biltu, ausartzi oratu ta iraupen sendoz onartu... ofa of garapenaren iru baldintza egikofak.”

Gusitonen eta bakotxaren eskubetan da, beraz, garapena, aroya guztiof aurkeztuten jakulako. Berauxe ifoston oraintxu basetifaz argi bafek: “Neure gurasuaf safi entzun neutsen, sendi bakotxaren alaufetik bein igaro oi-dala aroya ta igarotzen dei dagikula; batzuk dei ofi erantzunaz aroya onartu daroyela, beste askok, oster, geyenak, aroyari igez egiten izten dautsela.”

Egi-gija baño ez ifuan basetifafek: Irudigila baten lantegira sartu zan batek jainkome izun ezin baten irudia ikusi eban; buruko ule luziak aurpegia estaltzen eutsen eta anketan eguak ebazan. Afifuta, itaundu eban: —Ze irudi da beraz? —Aroyaren irudia. —Eta zergaitik dau aurpegia estalduta? —Anflan euki ofen, gixonak gitxi gixitjan baño ikusten ez dabelako. —Eta zergaitik eguak anketan? —Beriala igez egin eta gero ifnok oratzen ez dautsolako.

Aroya bekotijan ule bakafa daukan kasket molsa (calva) dala ean ean latera idazie batek eta zuz-zufak ule bakaf ofixetatik oratu dagijola; bafia igez ba-dagi. Jupiter berak be egin oratu dagijola.

Aroya onartzen ikasi bial dogu, beraz, garaitu gura ba-dogu. Ete aroya onartzeko zuz bialten alegindui bial gara.

Guzok gogaz'zean Euzkadi geure abefi bakafaren zoritafak jo dau neure biotza. Eta Euzkadi'rentzat ez ete-dago aroirik...? Gixonak garaituteko aroya onartu bial ba-dau... gaza bidezkoa sahelean sartuta gaurkan gudu odolubatu gogoratzen geure eskubetan dogala iruditu jai Euzkadi'k zorijonduko dabean aroya... aroi onek igez ba-dagisku... galdubak garalaku emoten daut burubak.

Euzkotafok, euzkotafak baño ez gara... geure abefijaren zorijon bial gaxaltzan euzkotaf utsak... ifior ez dogu gogoratzen, baña leren ta berel geure abefijaren zorijona gura dogu... elburu bat daukagu: Jaungoikua eta Lagi-Zafa... Jaungoikoa'rentzen are-rijo gara... Lagi-Zafa'ren arerijen are-rijo... eta neure emakume ustex, garapenara erango gauran aroya eskubetara etofi yaku.

Antze ausartzi oratu dayogun ta iraupen sendoz onartu dagun.

MAITE.

“Gu Euzkadi'rentzat eta Euzkadi jaungoikua'rentzat” idli du bera ean ofi eban Arano —Gor. gure irakuslariak.

Esnera au abuan, goguan eta biotzian euki bial dogu, beti ta beti.

Diru arazoak atondu guraz

Afretaz eta pozarén jaso da Bake-alde ekintzako artezkaritzaren azalpena

Londres'en dagon Jack Beall izpafak-riak idazlan auxe bialdu du:

“Londres'en, datofen lorelitz, Jorge ba kaidunaren bureskunde ondoren egingo dan enperadore batzafeko egitaraua, latefi arteko diru-arazoarekiko batzar batera dei egiteko besteko da. Ori azaldu dio beintzar Aldur-batzari Stanley Baldwin agintari nagusiak, Oraintxu itzaldia dala—ta, latefiak euren arteko diru-arazoa jasotzeko aleginak egin bear zizutela adieraziaz Cordell Hull'ek oguzitako itzaldia dala ta, ingalander Gobernuak enperadore-batzafeko egitarau ontzat emateari ekoiz iritzioko dion aldun batek galduta rionean erantzun zuan ori Stanley Baldwin'ek.

Londres'en azte zuten, lenengo-lenengo egindako lanak eta gaur egunex Norman Davies Estados Unidos'etako enba-jadoreak gaur-egunex diagian bide, auzi ori enperadore batzafeko egitarauaren al de erabakiko zuten. Besterik da oniritzea ala gaitzetsitza.

Uneotan ez zegola latefi arteko batzafik egiteko asmorik ean zuan Baldwin'ek eta, “naiz eta agintarien bide-lanpotik artu emen batzuk burutu badira ere”, ez du oraindik ifior Gobernu'k irakelo batzafik aiatu ere egin.

Afretaz eta pozarén jaso da Bake-alde Ekintzako Artezkaritzaren azalpena.

“Lufko guda-izkili nork geiagokak amets zoro ofi azkena emateko”, ludi guztiko latefiak batzaf egin bear lutekla azaldu du Artezkaritza ofek. Estados Unidos'ek irugafen aldiz egindako laguntza —eskeina, azkena izango daban beiduez, jaso egin bear dala eta jaso egin bear dala adierazi zuan azalpen ortan.

Orafk dionez, Cordell Hull'ek egindako azalpen gordina, guda izkili nork geiagoka dala—ta, ludiari, ain laister dijan amildegaren befi emateko, era egokia eta Bake sendotzeko Artezkaritzaren bideak gogotzea a. Lufda gudate negafaitik gaitzatu ta dirutzaren lu-joteari eusleko, gaur eguneko guda-izkili nork geiagokak sortuko dagan gudate ta dirutzaren lu-jotea uratzeko, latefi guztiak batzaf egin bearo dute, batzaf ofen bitartez latefiak guda-izkiliuz ornitzarekiko amets zoro ofi bastertzeko. Ezin lizeke laketu gaurak atzekiari ostoporik bideratuko dion diplomatikoen alperkeria.

Amerika'k oraintxe egin du urtebako eratzeko diplomatikoen ganoragabakeria, ingalander eta ipaf amerikafen alkatetko irugarfen laguntza—eskeina. Japonafen era go izan zanekean bezela, oraingoan ere uko egiten baziio eskeini ofi, eta batzaf ezetkoan bazu, ez du Estados Unidos'ek geiagore bere bururik nastatzeko itxaropen aundirik kolokaturko.

Gau—eguneko egocari dagokionez, bialkan eta kementu jokatu bear da. Batzaf onek zorionean jaso du Cordell Hull'ek batzafarako zuzendutako deia eta beafeko da Gobernuak alde onex eta al danik lalteten erabakitzea.

Bi alderdi sortu dira Inglaterra'n. Alderdi baten Baldwin da buru, Walter Runciman bestean. “Daily” Herald’ izpafingiak dionez, Baldwin'en Gobernuak, Inglaterra ta Frantze'k belgikaf agintari nagusiagana jo zutela agurogi zabaldada dala—ta, jase—ldi gogofa du.

“Herald”ek dihoenez Inglaterra'k eskabide ori egin beafa izan eban, Walter Runciman bestean. “Daily” Herald’ izpafingiak dionez, Baldwin'en Gobernuak, Inglaterra ta Frantze'k belgikaf agintari nagusiagana jo zutela agurogi zabaldada dala—ta, jase—ldi gogofa du.

Izpario zabaltzean, dan bafio ziza ta muga ordina, aldeketazaleko agertu da Inglaterra.

Norman Davis'ek orixe dala—ta, ezin lortu izan dau nai eban edurik. Jaun ofek ba—daki ingelesafak aldetekot egiteko gogoa aundirik ez dabena, bakalderi batzafaren geinak aldakuntza ofein aldelko agertu —ezik beintzat.

Azular — autnoi astertzeko Londres'en egiten dabean latefiak arteko batzaf nagusikok eural aiten emon dabenez (eta Norman Davis batzaf ofetaraua juan da auzio ondindika'en ezin erabagi dala, jeta lant egunetan batzafoi jafaitu ostean, len-

go senean geratu dira. Datofen urterako, azukaroi egiten dabean latefiak, beaf bafio azukare geiagoe egin nai dabe, bakuxari yagolon neutriari ez deritxoe ondu.

Latefi ofek munduan urte buruan beaf dan bafio amaf aldiz azukare geiagoe egin nai dabe.

Amerikafeko lanak artean batzafoi bideronez duazela diho, oster, ta lenegotan latefiok azukare asko egitea eskatuko ebana jakina zala dirauske.



ESPANAREN ZELA...
...euren abefija, mate be mase dogozak amue. Eta euren azeri matetasuna dan aundij dautso, gaza guztien gaurak gura dogozak be, espainiarren ogasuna dala.

Espaniarak auzotzen dabean abefizalatasun ori eguzkia balitz ixarogaria ixango litzake, noberaren abefija denoan mate ikana bafio txarogarijago uan gaza askorik ez dogo—ta.

Aberi-mafetasun erakusteko abefija mate cala auz autotutua ez da nauka izaten bafio. Mafetasuna ori litz usakaz barik, eginzakar agertu bial da. Jegenen dabe...? Mafetaz begarai dagijuguen bal, ta euren ikusiko dogu.

Espaniarak, Euzkadi'ri, beronena dauan azkaasuna ukatuten aspertu be egin bafik ibili izan dira, ta beti ibili be. Euzkadi'ri beria dauan azkatasuna emotia, bafiz, ez da España'ri zatirik kentzia, España'k bial ez dala bere jopu egin izan eban Efijari jopu —esuntzak kenduta azke imitua bano.

Egi argi ori ikusteko, baña, espainiar egi ikusmena bafio argi-jagua bial da. Españar itsuben egi-ikusmenetan egiia ikusteko ez dago argirik. Euzkadi'ri beria dauan azkatasuna emotia, España zatitutua dala diho. Eta España osotutia, jzer ete—da?

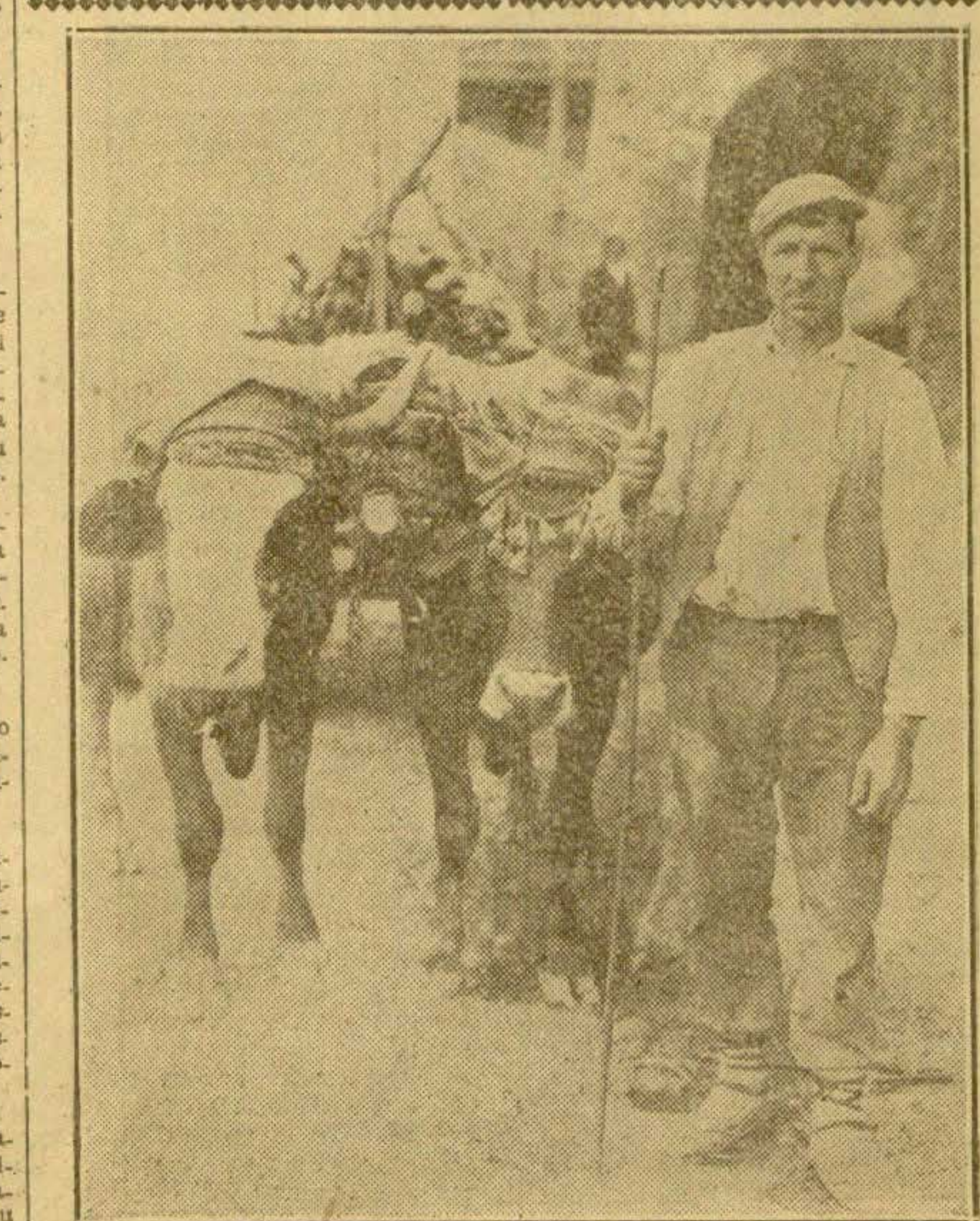
España'ren osotasuna aldeztuteko izan dabean gudaburubak, guda ixarogari softu dabe. jEspaña aldeztuteko...? jEspaña osotuteko...?

Españara, benetako abefizaliak dirala esaten dabean españar ain zuzen be, euren abefizalatasuna agiri—jan erakusteko, España'ri gu'ea egiten asi ziran, euren anayal oldartuten... Anayek erail, eta uririk ospe—tubenak dautsetu izan dabaz, eta España osua ondututa laga. Ofi, ofi, españar gudaburu ta enparauko paxistafan abefizalatasuna.

España'ren benetako aldeztik dirala esaten dabean gudaburubak izan zira ean dogu guda ezekari au eka—fi izan euskubetako. Eta gaurak softu izan eben gudea irabazteko gaza izan ez da, España ta españar ean

ezereztuta izteko asmo deungez, atzeritaf defu izan dautse, ta atzeritafak España'ri o-artuten imitua. Ofi, ofi, españar gudaburubak españar—tasuna ta abefizalatasuna agiri—jan ten dabean beste zifadari bat.

Aberi—osutasunaren aldeze purukabak dirala diho.



AMOROTO'KO BASERITARA

ATZERRIKO IZPARRAK

Alemania'n, erbesteko gudetan sartuta dabillan artean, eñi baruko egoera geroago txartuago

Lan sariak gitxitu ditue orain, langilleari burua makurtu eragiñaz. - Jaiotzak geitu Rusia'n. - Ingletera'ko egazkin salla. Egazkindun ontzi bari bat. - Ingeles burukide ta aldunen sariak. - Naranjak Rusia'ra. - Volga'ko ur-eretena.

JAIOTZAK GEITU

Mosku.—Urti onetako lenengo iru ilabetetan Mosku'n 32.632 ume jaio dira; 1936'garen lenengo iru ilabetetan baino 14.396 geiago. Senar emazteak alkatuek banatzen emeko 61,3 gitxitu dira.

LAN-SARIAK GITXITU ALEMANIA'N

Berlin.—Alemandar langile ta otseñak ez yakoe begiko ta atsegin izan lan sariak gitxitze; auzi oferi buruz paxista izparringiak jardun lukeak dakatez.

Reichsarbeitsblatt'koak inoiz ere, alemandar langileak batenaz beste atsegin 12 marko edo gitxiago irabazten ebezan. Langileei lan-sariak gitxitu egin dautsez. Adibidez 1933'garen mila langilek 174 langilek 36 edo 42 marko irabazten ebezan atsegin eta 1936'garen 103'k irabazten da be edo-ori.

Paxistak lan sari gitxitzei "lan urteko egitarauari" dala ta, aldi baterako baliak izango dala dihoz.

INGLATERA'KO EGAZKIN SALAR

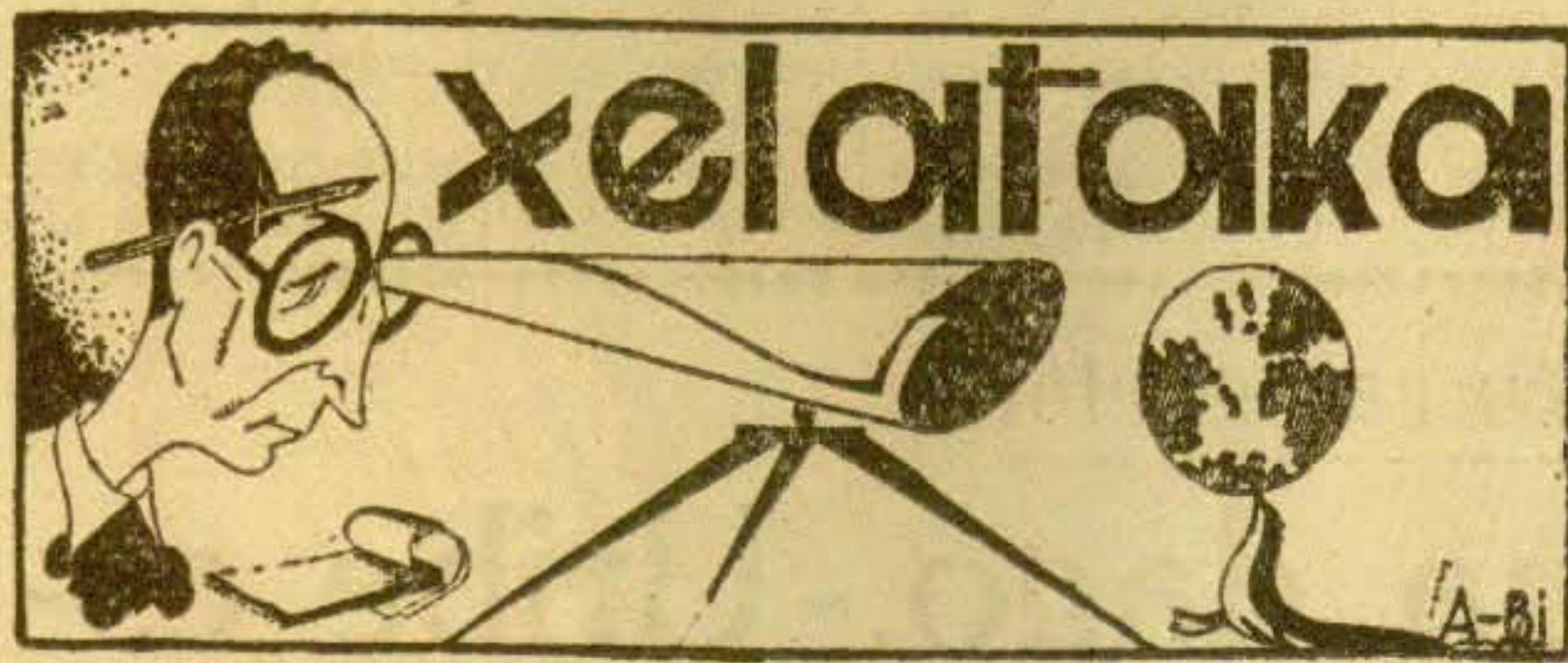
Londres.—Ingletera'ko egazketa-eguna laugarenez ospatuko da, 53'garen geldokian, ofizialen 20'garen. Geldokietatik azkenengoz orixe da, eta ingeles egazkinak zenbateraino eldu diran or agiri da.

Egun ofetan eñiak ikusi al izango dan ingeles egazkin sala, egazketa ikastolaen gorabera ta zertzeladak jakin, eta egazkin munita edo kale guztiak ezagutu.

Egazkindun lan beñre Ingletera sainduta da.

ALEXEV TOLSTOI'RI OMENA

Paris.—Rusia'ko idazle Alexev Tolstoi' ren eldurea ospatzeko, Paris'ko Rusia'ren Ordena'ra, afera berezia egin eben. Prantzia'ko jakitun eta elertiar ospetsuak izan ziran afera ofetan.



"Noiz amaituko da?"

Beti betiro amesoz eta amesetan bizi diranak ez dira bost ala sei; bai ordea asko, beredin, ugari. Gaurkoan bizitea ez beste guztia gogo eta buruan dabanak. Atzokua damuz gomutetan, eta biarkoa kezka sustarbako amesten.

Nor diran astu egiten dabe, eta nun dabilzan areago. Guraria dabe beti oromenean, baina geyenatan olerdik ez, gogorik ez, kemenik ez gurari orixe egi bihurtuko.

Baruan datzan guraria zirkinduz, bultza ete igutieraz ezik, amesak ames.

Amaka ba-ditugu geure artean gerra asi zala, eta beste izpar asko ez dabanak. Amaka ba-dira gure auzoetan guda zoritxartu onek ukulu askorik egin ez dautsenak. Etxean seme alaba guztiak, etxean etxeok dabanak, guztiak batean dirala sendiak sendi dira, beste asko... an, or, emen, sakabanatuta, batzuk il, besteak lur-jola negafez erbestertuak.

Ogia baltza eta janaria ufitxoago izan dabela-ta beste barik lengo aukerarik geyenak eskuan dituela, gudea noiz amaituko dan galdetako dabilzanak uneoro, ez dira gitxi. Baina oniek, euren etxietan geldi eta polito egon dagozanok galdetako oren erantuzenez beste galdetako auzo merezi ez dabanik ezin esan. Noiz amaituko dan? Zer egin dozu ba, zeurez, guda zital au amaitu dedin?

Guda-onetara auzokak joatea ondo eta ikusgarria izan da gaurte askorentzat. Gaurteak mardulak abertariz irixtea egiltada txalogaia? Baina burkaldiak, guda-onetako lanak, gudaletxietako buruastek... auzokak egin bitza, ez etxeok semeak.

Ori ez da izan gudea amaituko bidea, Batzuk osasuna galdutaz, besteak odola ixuriaz gizonki jakatu daban artean, bideak eta kaleak batean afo ta txairo, ez lan ez arazo, pazeon eta ibilketetan jardun dabe askok.

INGELES EGAZKINDUN - ONTZI BARIA

Londres.—Mersey Side'ra joango da utengo asteen, Itxas Zaingoko lenengo lord, Hoare jauna.

Bilkenhead'en, Cammel Lairds ontzietan "Ark Royal" egazkindun ontzi bafia itxasora botako dabe.

VOLGA UR-ERATENA

Mosku.—Volga'lik Mosku'rako ur-eretan zabal amaitu-eginen dago. Mayatzen lenengoan juango da Volga reaf lenengo itxasontzia Mosku'ra, 123 kilometro ta erdi dauz luze ur-eretan zabal ofek.

IRATIZKIN BARIA

Mosku.—Mosku ta Praga'ren arteko iratizkinkin il onen 5'garen asi ziran.

NARANJAK RUSIA'RA

Odesa.—Rusia'ko Erbeste-Arazo Arduraduna'ren ordezkariak España'n erositako naranjak portu ofetara dira.

Orain, kezka eta ai-emeka asko. Gudea laster amaitutea ames, baina norbera etxean egonda. Ez, irakurle, ez. Oraingoan, zuk ondo dakizunez, geure Eñiarren alde benetan jardun beara dogu. Itzak eta bafiketak naioka eta lar izen ditugu bederatzila bidez. Aldi ofetan batzuk etenbaze jardun dabanen ondoren alpefak ugari izan doguz.

Noiz amaituko? Guztiok saya goitezeanean.

IRIST.

AU, ORI TA BESTEA

Opor gaitzak Monaco'n.-Lud' guztiak bakea ames.-Ingalandar gobernuak esiak ezari nai judea'rei; judea'rak, baña, zur beti. - Doriot'en itzaldia. - "Graff Zepelin"en lenengo ega - saioa. - Ingletera'ko erege - jayak.

BAKEA DU LUDI GUZTIAK AMETS

Londres.—Atlee gudarburu aldun-batzen aurkako itzariak zabalkunde itzaldi bat egin du oraintsu ta utengo gudatek sartaldeko gogo lantze guztia ondututa utseko zuala agertu itzaldit ortan.

Atlee'ren iritzi judian bakeak iraungo badu, iru gauza bear dira: lateriak guda-izkizun ormitzeko ametsak azutzeaz; guda bide guztia auztea, diru-goraberearekin arduratzena bidez ere; guda-izkizunak basterzea.

Alfak ikusi ezina ereintzen diarduten egunotan, baino guda sortzeko afixku aundiorik ez dala ifioiz izan esan zuan Atlee'k.

INGALANDAR GOBERNUAK ESIAK NAI EZARI JUDIA'RI JUDIA'RAK, BAINA, ZUR BETI

Londres.—Esiak jati ta lufaldea bi zatitan banatuz, Ingletera'ko Gobernuak Pa-

lestina'ko judaf eta arabia'ren arteko naste guztiak amaitu-erazotzeko artu duan asmoaren aurka gogof diardutela judiafak, uxe da Palestina'lik beste egitekorik gabe Londres'era ofeti dan judiaf alderdik burukideak asteazken gabaz egin zuan gartzitu oña. Palestina banatzea ifior siondar burukidek ez duala oniritziok adierazi zuan, Palestina'n era oriaz judiaf lateria eraltze judio judiafren azkena izango litzake, judiafren auzia erabakitzeko itxaropen guztiak galdutako litzakez-eta.

DORIOT'EREN ITZALDIA

Paris.—"Le Jour" izparringiak dionez, Saint Denis Paris'eko bafutak, M. Doriot' ek eratutako zabalkunde-itzaldia egin zanean, guda leku zuan iduri, Saint Denis bafutiko batraf ori zaintzeko, 8.000 ertrainek jardun bear izan zuten zaintza-lanean. Doriot'ek, berari auteskudeetan antarkia eman oi dionenai, bere ekinen bati eman zien itzaldi ortan.

"GRAF ZEPPELIN"EN AURTENGO LENENGO EGA-SAIOA

Friedrichshafen.—Gaur-goizez, zazpirak baino lenaxago, 1937'garen urte onetako lenengo ega-saioa egitera atera da egako "Graff Zeppelin". Motofak eta ostontzekoak atzertzeko, Vallemann buru dala, Constanza oñeñeko ega-bidea artu du "Graff Zeppelin"ek. 28 bidatzit ditut bafu-an, egazkindari ikasiak geinak.

BAZKARI BATEKIN, ASI DITUZTE BURESKUNDE-JAIAK

Londres.—Bureskunde-jaiak bazkari batekin eman zail asiera, agintari nagusiak diplomatiko-taldeak asteazken emandako bazkari batekin.

500 bazkalkideren artean atzeri-arazotako ministro Mr. Eden ere tarteko da. Antxe nan bere diplomatiko-jantzia gurti. Londres'en dagon Abisinia'ko antziñako ministro Martin eta italiaf ordezkari Grandi ere.

GIZARTE-ALDERDIKIDEAK ASARE

Paris.—Larocque koronak eta frantzetaf gizarte-alderdiko beste burukide batzuk, euren aurka artu dituzte legezko flufiak dirala-ta, bene-benetako asarea agertu dute.

OPOR-GAITZAK JOTA MONACO'N ERE

Paris.—Monaco bakaldungoan ere opor-gaitzak jota daude, Frantzetaf sartutako gaitzak jota.

Gaslanetan jardun oi duten eñiko langile guztiak opor-aldiari eman zioten asteazkenaz, baina oi edo fabrika ta lantegirik ez dute utsi.

Monaco'ko araudiak batzaerakunde ta oporik aitatzen ez duenez, bea'ok ornitzeko Frantzetaf lufaldera joan beara izan zuten langileak. Opor zaleak jan sari aundia, asteen 40 ordutako lana, opofetako lan sari ta gaitzontzeko gizarie onurak eskatzen dituzte.

Aufeko idatzit batean nion bezela, gure arerio edo aurkako diraden etxe jabe abertastunak, Euzkadi'ko Jauriari'ra'en eskutetara ofeti biar dute, lege ori ematean.

"Nork eta nolatan argitaratu, zentzuz eta zenbat diraden gure aurka dabilzanak? Au nagusi diraden alditik, jeta nekazari mailtef ak diradenen alditik?"

Ez uste izan gure tartien ere dana gari garbia dala; guretan ere zoritxatze, bada "bafabas belar" azia: ondo ikusten al de zute gure arerio dan bati kendu, eta arean lagun bati eman; onerako ez dago ofen-

Izparringiak irakurten

Italiar gudari guztiak ez dira paxista, biotzez beintzat. ("L'Oeuvre")

Frantzetaf izparringien mamiña

Abisinia'ko auzian baino erabagiago doguzanik Ingletera'fok, ezin esan daiteke. Eragozpen latzik igerotetik ez dau nai.

España'ko gudatean Italia asko aultzen dala uste dabe; ardura geatxugakin baino jafailu egingo dabe ita-paroi gudariak España'ratuten; ita-lia'oi italiaf askok iges egin dautse, Madrid'en aurka azkenengoz egin daban joaldian ildeko italiafren gorpuei agiri asko dautse; agiritan agiri dabez italiaf gudari guztiok ez dira paxist, biotzez beintzat.

España'ko auziak Laterien artean nastearan bat sortuko ebalu uste zaren, asare bildutok bat batera barretu dira.

Ingletera'f yagokonez jokatu nai ez dabelako barretu dira bildutok bafia; erabagi sendorik ez dau artu nai. "Le Populaire" k galdetako batzuk egin dautz; argi ta garbi dakigunez—difo—España'n erbestetaz gudaroste osoa dogu España menperatu nai dabez Estadu ariok arokari dionena, zergaitik guk ukatu?

¿GARAI EGOKIA OTE DA?

Egunero izparringietan irakurtzen ditugu aintak eta aintak idatzi, era askotako idazkizunak, nekazari'zako gaitzak idatziz, eta beste arazo batzen tartean, idazle denon idazkizunak dionaz gaitz batera; denok diogu: "Nekazariari eman baf saro be rak jantzen duen luf eta bizi dan bafetia."

Agintari eta idazle denak diote, eman baf zayola alik eta azkafen, onela bere buruaren jabetasunera iritxi dedin. Nik askotan galdetu izandu diot nere buruari, goyan eñi detan galdetako ori. "¿Garai egokia ote da lege ori egiteko?" "Eta beti erantzuna berdin izandu da." Garaya lenagotik ere eldua da lege ori egi teko, bafian une onetan ez dagoela biare, ko dan patxadarik baf bezela egiteko.

Askok eta askok esango dezute au ira kurtzean; ez detala estutasun aundirik nekazaria berak jantzen dituen luf eta bizi dan etxien jabetzara iritxeko. Nere buruan bafitut a'fajoz batzuek au esan eraritzen didatenak, eta abek agertu nai ni tuzke zuen begietara, ikusi ditzazuten.

Abo batetik bezela esaten degu denok, bai goitok eta bai bekoak, nekazari'za dala, Abefi baten ofa'firik sendoena; nekazari'za ondo zuzendu, lufari baf dan onura edo emaitz dena atera, eta oñe ondo zabaldutze nikasia dan Abefia oso zala dala menderatzen; beragatik nekazari'za onen gantzi sakona daukan baf bide bat baldin bade, onen ofa'fia dan lege dala au ez deute iforik ukatuko; au onela izanik, bere ustez lege au ondo egin edo gaitzi egin, egin liteke, gure Euzkadi biotzekoaren etorkizun guztia; au egiten asmatu edo ez, egin liteke bada gure etorkizuna.

Au onela izanik jiruditzen zaitute, gaur, badezula lege oñe egiteko bafetako dan patxada? ¿Euzkadi'ko Jauriari'za'k bafue la lege ofi baf bezela auzera eramateko aintak txindi?

Gaurko egunean bea'fen eta estuena dana, guda ikaragarri au irabaztea da, bada guda galdutako alpefakotako da lege au, eta au irabazteko, gure Jauriari'za'k bafue la diti txindi denak.

Aufeko idatzit batean nion bezela, gure arerio edo aurkako diraden etxe jabe abertastunak, Euzkadi'ko Jauriari'za'ra'en eskutetara ofeti biar dute, lege ori ematean.

"Nork eta nolatan argitaratu, zentzuz eta zenbat diraden gure aurka dabilzanak? Au nagusi diradenen alditik, jeta nekazari mailtef ak diradenen alditik?"

Ez uste izan gure tartien ere dana gari garbia dala; guretan ere zoritxatze, bada "bafabas belar" azia: ondo ikusten al de zute gure arerio dan bati kendu, eta arean lagun bati eman; onerako ez dago ofen-

EZTANDA

"Eguna"ren 17818 URUTIZKINA

Belgika'ko auteskunde auzez.

Paris.—Baf izango diran auteskundeak dira Belgika'n esames eta bafiketaz guztiak, Gobernu'ko burua eta Degrelle paxista auzez-aur izango dira buruka ortan.

Eden, Belgika'ra joan da, Londres'en Lopo'da eregiatz asitako izketa'ldiel bafiro ekiteko asmoz.

Prantzetaf izparringiak, gorabera ortaz ler, ugari agertu daroe. "Le Figaro"ren iritzi, Degrelle eta Van Zeeland'ek daben zein-geyagoko ortan, aux, izango da garale.

"Le Matin": "Bafko auteskundean, liberalak zer bidez jokatzen daben, eta etxean zenbat gelditzen diran jakitea, gauza jakinagaria litzake."

"L'Humanite", k, Degrelle'ren lepokadea argi agiri dala, diho: bake-zaleak poblerdik izango dabe, Degrelle, Hitler ta Mussolini gudearen iduriak baf dira.

Franco, Añasate aldean

Gasteiz.—"New York Herald Tribune" ren izparringiak, Franco españa'f paxisten buruzagia Añasate'ra (Gipuzkoa) juan dala adierazi dau ur aretan ikustaldia egi teko asmoz.

Paxistai lepobetena Urkiola'n

Bayona (Euzkadi).—Urkiola mendian moro zaldi-gudasala bat ezereztuta utzi dabe euzko gudari arkafak.

Asalto'ko burdiak auferaka asi ziranean, euzkotaf gudariak granadakaz eraso eutsen, eta paxisten sei burdi artuak izan zituen.

Suagaketa eta eizako egazkin talde batzuk eldu dira Bilbao'ra, Valencia aldetik.

ATZOKO EZBIARRA

Ondafeta'tik Bilbao'ra eto'ran tren bat tunelian sartu beteta egoala

Eruatzalliak ezin geratu

MATIKO'N

Eguzkiaren afiskua igaro ondoren gordelekuetatik urten ginean, osagile eta osategietako bebilak arinketa bizian jorazan kale-ziaf.

Eta laster zian aotan ezbiaren jarduna. Lenegotan askoz andiagora zala ueste gendun ezbiara. Ao batzuen zabaltasunak orixe iragarten euskun beintat.

Eta ezbiaren lekura ufetara ziran bel bilak aibesterik erakusten eben.

Goiakari eskerak, ezbiar andi eta ikaragafia izan leikiana, etzan aibestekoa izan, jazo zeinkianaz bardinduta.

Adar-otsak jo ondoren jentea ariñe-ke-ta bizian tunellean sartu zian beti lez.

Matiko'ko lagun asko bertan gorde ziran egazkiñak egin zeinkien kateari iges egiten.

Bat-batez tren agertu zian, Ondafeta'tik Bilbao'ra bederatzialak bost gutxiagotan eltsen dan tren eta tunelian sartu ziran agertu be.

Bafuan egozanen ikarek, txilotez eta worotusana etzan txikia izan.

Askok, zer eto'ran igarita, kirioei gateratzen laga barik, basterera jaurti eben euren burua eta indaf ofegaz basterlean egozanen artean, tartea egitea lortu eben, ezbiaretik iges eginez.

Beste batzuk ezin izan eben aibesterik egin eta tren aspian zaituta geratu ziran ilak zortziren bat izan ziran. Ezin ziur esan, batzuk osatu ezin zeinkiazalako.

Zaurituak be egon ziran; beste batzuk, kirioei (nerbioi) eutsi ezinda, kirio oten menpe geratu ziran aldi luzean.

Zaurituen artean Uribari (Esnanche'ko) Laguntza-otxean osatuak izan ziranak onetxe dira:

Zorrilla'taf Miren Gotzone.
Hernaiz'daf Miren Terese.
Andoni izendun umetxu bat.
Ane Miren izendun neskatilxu bat.
Alvarez eta Blanco'taf Alberta, Txarto, Gonzalez'daf Nekane.

Urikio'taf Pihare.
Basurio'ko Gaisotegian osatuak onetxe dira:

Verano eta Cuervo'taf Geraria.
Agirretaf Joseba.
Arkatxo (ilda eldu zan).

AGINTARIEN AGERPENA

Eguzkian Orueta jaunagaz egon ginean agerpen auzo egin euskun:

Bilbao Ondafeta-Gaminitz'era ibiltan dan ogei zenbakidun trenak 8,55'tan iragarita dau bere edulera. Tren onk bost zari ekafzan.

Tren au Olimpo'tunelatik urtetara jo'ala egazkiñak etozala igarten eben adar otsak etzan ziran. Trenak, geratu barik, ofela egiteko agindu eutsenafen, aufera jafaitu eben.

Matiko'ko geltokira eldu baño eun metro auferago, agintzea daben buruak go-

Guda izparak, argi ta arin

Madrid. — Cordoba'ren sorkaldetik eta Badajoz sorkaldetik auferaka, ezizalien guda'leak alkar aurkitu dabe, eta Sevilla urtik 70 milara, ipafalean dagoz. Joaldi azkar ofen bidez, merkurio miña -lokiak obeto zainduak izango dira.

Villaharta uria artu dabeneko ipafia jaso dabe Madrid'en, eta ezizaleak Peña-roya'rantz jo ta ke doialara.

Coruña'ko bide-zer auferaka doiala-rik bere mutirik, Pozuelo afiskuan estu artuko dabela adirazi dan Mijia general erkaldafak.

Catalandafak ere, Huesca artu nairik bafiren bari joten asi dirala dioen.

Jarama aldean, gogof burufutak dabe; paxistok burnibide eta efeka batzuk artu nai izan dautsez efizialiei; joaldiari cran-tziñ garafza emon eutsen onek, eta iz-kiakafak amabi eta egazkin aurkako g-ayak artuz.

Ondafeta'ko U.B.B.

DEYA

Efi onetako abertzale guztiei adie-rasalen yakoe, datoren ingandean, afaz-ialdeko iruretan ondarufat alderdi-kidien batzafia egingo dala Ondafeta'ko (Areneta'ko) batzokian.

Batzaf onetara al dabe alderdikide guztiak juan bear dabe, garantzisua izango dalako.

Ufutzikiñak

Zuzentza ta Gogo-Lantze Zaingoa

Zuzentza Zaingo'ko sail guztietarako:

Burukidea'rena 19.545

Idazkaritza berezia 19.545

GOGO-LANTZE

Idazkaritza nagusia 14.895

Idazkaritza, l'go. mala 14.847

Idazkaritza, ordazkaritza 16.292

Idazkaritza, ordazkaritza 14.891

Idazkaritza, ordazkaritza 16.293

Idazkaritza, ordazkaritza 16.292

ratu nai izan eban ikufin txikia eraku-tsiar eta agerpen ugari eginez. Geltokia igaro eta alde aretan dagon tunelara eldu baño len Eri-zaintzako etzanak eta ltu-arte'ren lantegietako langileak gelditze-ko didar egin eutsen.

Trenak aufera jafaitu eban eta ogeta-bost metro inguru sartu zan tunel bafura geratu auetik.

Geratzeko agerpenak egiten eutsezan guztiak ikusi al izan eben eruatzalliak ale-giñak egiten zitula geratzeko, baña lortu barik.

Tunel bafuan egoan jentek: tren eun gain jo'ala ikusita, indaf bizia egin eban alde bietara bastartzeko, ezkeretara bereziki, zapaltzea galeraoz. Baña ba-

fuan jente asko egoalako eta trenak eroan eban arintasunagaitik batzuek ezin bas-tertu izan ziran, tren aspian geratuaz.

Eguzkiñen bildura egon afen laster asi ziran ataratuko lanak. Berealako baten el-du ziran etzanak eta Guda-Osakitza-kuak, Zaurituak batu eta arin eroan ziran osategietara.

Tren- eruatzalliak lenegotan iges egin eban, baña gero bera aurkistu zan agin-tariekana.

Itxurea dabetik, adaf-otsak entzun zi-tusean, bildututa eta ber-kotik urtenda, tren geratu naiean, frenua zabaltu egin eutsen zer egiten eban ezekiala ofela arin-tasun geyago emonaz. Gero, konturatuta, geratu al izan ebanian ezbiara egiña zan.

Lendakaritza

BASALDUA JAUNAGAZ

Atzo eguzkian Basaldua jaunagaz Lendakaritza'n egon ginean euzgoan izpar berezirik izparikarizantat.

Lendakaria Uribe jaunagaz egon zan goizeko amaiketarik aufera eta gero juan ofegaz juan zan ikusketa batzuk egiten.

Aufetik Leizola jaunagaz jardunaldi bat izan eban.

Efi-zaintza

LUISA JAUNAGAZ

Atzo goizean paxisten egazkiñak eg-n eben osterearen bari emon eus-kun juan onek. Galdakano, Afigotia-ga, Usansolo, Ubao eta Eneuri gafe-tik ibili ziran.

Arigorriaga'ko paper-lantegian ondo-an jaurti eben bomba bat eta kalerik ezaban egin kristal batzuk apurtzea izan ezik.

Zaurituak bat egon zan.

Galdakano'n be apurtze batzuk egin zituen, kalte andirik barik.

Urgoitzi auzuan eta Erietzetan jaur-ti zituen bonbarik geyenak. Toki on-etan basoan ler egin eben guztiak. Ba-tek, entzun dogunetik, baseri bat apur-tu eban.

Agintariak ezekien azkenengo onen baririk.

Ondoren Ondafeta'ko tren bidean egon zan ezbiara adierazi euskun.

Beste alde baten bilatuko dabe irakur-leak jazokun onen zertzelada ugari.

Guda Zaingoa

GUDA-ONETAKO IZPARAK

Brezola jaunarekin egon ginean, egu-notan oi dogun lez.

Guda onetan bakera egoala agertu euskun.

Amotio atzean paxisten guda-saildi baten ibilerak oartu zinala jakin-eraz-oz euskun gero. Baña garantzirik ez ei dauko onek.

EUKADIKO GUDA-EPAIKARITZA

Oraintzu sartu zan epaikaritza onet-ako epaikariak izentau dira.

Ara:

Lendakari: Elzagite eta Ayestaran' dar Joseba.

Batzordeko: Bediaga eta Aranburu'taf Pilipa, Jai Alderdi-ko gudarotzietako gudaiburuak; Mitxelena eta Olano'taf Toma, Euzko-Ekintza'ren gudarotzietako gudaiburuak; Sacristan eta Ca-rasoo'taf Eukeni, C. N. T.'koetako ka-pitana; Arestia eta Redrado'taf Jon, Milicias Unificadas'etako gudaiburuak eta Uriarte eta Bedia'taf Kolesin, tal-de berberetakoetako.

Ordokale: Lizaso eta Elizmendi'taf Pilipa, Jai Alderdi-ko; Lafia eta Oru-eta'taf Joseba Mirena, Euzko-Ekintza-kuak; Esparza eta Saralegi'taf Justa, C. N. T.'kuak; eta Diaz eta Txapartegi'taf Emili eta Egiña eta Ikaz'taf Koi-kili Milicias Unificadas'etakoak. Guz-tiok gudaiburuak.

Batzordeko jakituna.—Egidazu eta Gara'taf Toma.

Salatario (fiskala).—Etxebarria eta Ribera'taf Koldobika Edorta.

Epaiakari militarak.—Vega de Seoane eta Saenz de Miera'taf Pirmin eta Afolla eta Irezabal'daf Augustin.

AGINDU JAKINGARIA

"Euzkadiko Agintaritzaren Egune-roku"an agindu jakingarik auzo agertu da:

Gauza izan eta orainaldian egink-i-

zun onurakofik egiten ez dutela bizi diran gizonezko guztiak dizejakie Agin-du au. Eman bezajote bere izena a-gin-tazera goazan Bazkun oietakoren ba-teri: sartuta dauden edo atseginen zaien langile-Bazkunari, Jauritza'ren Zaingoei, edo dagokien Udalar. Eria aldetara elburu izango duten Sallatan alkatu bear bait-ditugu.

Gudarotzearen burutzaren on iritzi-zei oien lanak izendatu, eratu eta bultzatu dituzan, Eria aldeteko Lanen Batzordea sortu-razten da. Ona nor-tzik osatuko duten: Guda Zaingoak izendatuko duan ordezkari batek: —au Batzordeko lendakari izango da—

Euzko — Jauritza'ren gaineratzeko Zaingoetako ordezkariak; eta langile-Bazkun guztiaren ordezkariak, abek, onumale izan ditzen. Guda Zaingoak Sendoketako Salla ere bitartean izan bedi, Batzorde ori, gudaren be'fai lotu al izan dedin.

Eria aldeteko Lanen Batzordea, osa-tu bedi Agindu au argitaldu izango dan unetik aurrera. Guda Zaingoak eta langile-Bazkunak, epe orfentzen buruan izendatu bearko dituzte orde-zkariak, Agintariekin alkar artuta efi-tar guz-guziet ama ezari al izateko eskubidun izango da Batzordea. Gin-tza guztiak mutuetan egin bearko ditu: gudar buruz zer-ikusit txikiena dute-netik asi, eta be'fakoren diranetara igoez Au, zer-boleak eskatzen duten afean langileak lanean ipini eratzeko alegia.

Zaingo guztiak, eman bezajote Batz-or-de sortu-be'fari, bear aña argibide eta laguntza.

Agindu au, argitaldu izango dan unetik iro egunera bete bearko da. Be-te-eratzeko, Batzordearen egitekoa izan-go da Bilbaon; Udalen beriz gafe-rantzeko urietan.

Batzordearen aginduek bete naike ez litiuen edo nagi beteko litiuen efi-tara, bereala eta gogof zigortua izan-go litzake.

Langile Sallak osatuko diran bezin laister, ipini bitez Guda Zaingoaren eskura. Gudarotzearen burutzak ezari-ko dien eginkizuna betetzeko.

Bilbao, 1937 gn. jo'ailak 8.

Efi-lanak

AGINDUA

Igazko, lotazilaren 30'gafenez (libel-tzaren 10'gafeneko Egunerokoan), eta aurtengo otsailaren 10'gafenez (16'ga-feneko Egunerokoan) eman ziran Oro-aginduek ikusia naiz. Balta epaifaren 27'gafenez Berebilitza Batlitzae Goi-Batzordeak eman zuan argibidea ere. Orlatz, auzo agintzen det.

Lenengo. Lenen itatu degun Oroa-ginduek duan atal eranzkizunaren lenen-go atalak opa duan diruaren bizkafe-tik alitazera goazenei, ezartzen dan aña aitor zale:

Berjastain'daf A'tren Oñordekak, 25.527,01 laurleko.

Ufutzikiñak eta Lagunak, 3.660,87.

Mojas eta Lagunak, 6.812,60.

Aranzabe'taf Isidor, 4.716,10.

Abasol'daf Domeka, 8.620,90.

Perez, Legara eta Lagunak, 21.413,97.

Aranaz'taf Eliazar, 13.248,50.

Belasko'taf Lon, 14.432,32.

Alonso'taf Paul, 6.656,95.

Atza, Intxaurbe eta Lagunak, 45.398,51.

Irurak Bat B, 11.100,51.

Zarandona'taf Gergori, 7.200,68.

Landajo'taf Jagoba, 1.959,70.

F. Ripoll'daf Jagoba, 20.695,55.

Zugaza'taf Ander'on semeak, 11.351,40.

ERBESTERA BEGIRA

Frantze eta Italia'ren jokaera ez da bardiña

Italia'rak jardun ugari izparingietan euren buruak garbitzeko

FRANTZE TA ITALIA'REN JOKAERA EZ DA BARDINA

Paris. — España'ko gefan italiar-ak euren burua garbitzeko itxarotzen dute bariketa eta jardun ugari agertu dabe, euren gudarotzearen bidez.

Euren ori egin ba'dabe be, Frantze dala ofen erudun agertu dabe, eta Frantze'k orain erantzuten dautsa.

Italia'ren ikusian, Frantze'rena be-te zio bateko jokaera dala adirazi dau onek.

"Giornale de Italia" izparingian, Virginio Gayda idazleak egin dituan zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

zizladak, Frantze'ren asafe eta gor-toz e'ria, italiar e'ria berotuteko izan dirala ueste dabe emen, eta gorotz ori piztutzea, Italia'k españa'k auzian es-kuia bafurago sartu dayen gertaera maltzura dala.

Ez-sartze erabakia onartu eban un-elik, Frantze'ko gudarotzeak ez dau egin España aldera inor ez ezer bial-tzeko alegiñik; bai ordea, bestera, guda-sayak eta gudariak España es-tadurantz joan ez daitzean eragozpen ugari ezari.

Alabaña, españa'k eta pantzetaf es-taduen mugak ertsi afen, guda-gal

eta boluntario ugari España aldera joan dirana ezin ukatu

AZKENENGO IZPARRAK

Madrid'en egun guztian biziro gudatu zan atzo

Huesca'n aurera kataluniañak.-Ainbat belbil zatitu dautsez paxistei.-Artilleriak jo ta ke esiak apurtzen.-Madrid'en arerioak, errepublikaren joaldiei eutsi ezinda, esi asko laga bear izan zitun.-Extremadura aldean errepublikarrek paxisten etxe bat jaurti eta bertan egozan saildi bi azpian artu.

Guda oñetako agiriak

GABEKO IZPARRAK

EUZKADI

Gipuzkoa'ko guda-oinen

Lekaitio, Eibar eta Elgeta'ko guda-oinetan artilleria, fusil eta izkifurakafarekiko guduketa.

Bizkaia-Araba'ko guda-oinen

Gaur goizean arerioak gudari-talde bat erasotzen izan ezik, ez da ezer alpagatirik egin.

Burgos'ko guda-oinen

Orduna'n artilleria-jotea. Paxistak egazkiak Gipuzkoa'ko guda-oinen azterketa-lanetan jardun dute eta guda-oin atzeko gure bide batzuk suagatu ditu. Gure egazkiak ere guda-oin ortantze eta itxas-bastefean egin ditu azterketa-lanak. Bergara'ko guda-oinak suagatu dituzte eta Elgoibar'etik Azpeiti'ra bitarteko bidetxakalean arerioaren gudari-talde bat sakabatu.

"Almirante Cervera" gudontzi itxas-lapufak eta "Galerna" bonak Bermeo'ko inguruetara suagatu lotu dira, baina, ez dute kalte-egiterik tortu. Itxas-bastereko gure kanolak ekin diotenean, bereala eman diote igesari itxasontziok.

CATALUNYA

Barcelona.—Guda-Zaingo'ko arduradunak atzo gabeko bederatziretan emandako agiria:

"Pirineo'ko guda-oin be-aldean iru gudari igaro dira gure artera, izkila ta guzi.

Huesca'ko guda-oinen: Egunetako ekinaldietan lortutako guda-esiak gogorizten jardun dute gure gudariak eta noizbeinka aurerakada batzuk ere egin dituzte, beti ere egon-lekuak sendotuaz. Paxistak erasoai keme-nez aurpegi eman diote.

Gure artilleriak arerioaren esiak suagatu utsi ditu eta gudari-talde batzuk sakabanatu.

Huesca-inguruan, bidetxakalean, ainbat belbil zatituta utsi dituzte gure artilleriak, eta batzuk bafuko dirala, bide-ertzean ipurdiz gora belbilok gelditu. Gure artilleriak Huesca'ko Zoro-errea suagatu du.

Alcubierre'ko guda-oinen, gure artilleriak gaur goizean afapatutako guda-esiak lortu naitz, erasoka erantzun du arerioak afatsaldeko laurutan. Gure gudariak laister ausi duet eraso ori. Kalteak ugari izan ditu arerioak eta au idazten ari geran bitartean, ez du oraindik beste erasorik asi. Gure egazkiak suagatu jardun dute."

MADRID

Madrid.—Guda-Zaingo'ko arduradunak itatizkiñez atzo gabeko amafetan emandako agiria:

"Erdi-aldeko guda-oinen: Madrid'eko guda-oinen, etengabean gudukatu dute gaur.

Beti ere gure artilleriak izan dira auzenengo. Guda-izkila guztiak bear izan dute berotu. Arerioak, garrantzi handiko guda-esiak utsi ta, atzerakoa egin du. Une onan ere gudukatzetan jafaitzen dute eta beti onak izango ditugulakoan gaude. Egazkiak egin dute lanik aundiena. Paxistak agintariak nonbaitetik erasoai saleko ekati dituan gudari-talden sakabanatu egin zituzten egazkiak. Egazkiñen suagada bide, arerioak kalte ugariak zian ditu.

Extremadura'ko bidetxakalean, egoki jokatu nonbait gure artilleriak, arerioaren gordeleku zan etxe bat austatu utsi zuten eta etxeak bi saildi paxistak artu zituan azpian.

Oraindik ere igarotzen dira gure artera paxistak iges egindakoak.

Beste guda-oinetan, ezer alpagatirik ez."

DONOSTIARRAK ETA IRURATARRAK

Gazte taldeak ugari dira gudan gogor dabilzanak ora dalak, beren gogoa pozik daude oiek danak; Donostiarrak Iruratarren dirada maite izanaz aldiz onen oso baturik dabilza guztiz jastanaz.

Donostiarrak Irura-kotik oso baturik daude ora lanean gogor egitas beti alai, bata beste; aldra onetxek iram dezala guda au bukatu arte orduan danak Irura'n bildu jai! danok antzen bageunde.

Aldra askoren artean oiek alagariak dirade kezka biterik jbilli aften aliz guztiz pozez daude; ofetariak beren artean alkitre bat badeukate Luxio izena dun gazte ofek eta ere piztuko-luke.

Bilbo aldera azaltzen dira aino bilerak biterik atsedan apur baten ondoren danak daude bilerik; Ufizarazu, Patxi zuk dezu naitotxo lana arturik.

bejundeizula artzantzarako ez da zu, bezelakorik.

Aldi onetan ez da arkitzen nai dan suzia jateko, etzala, ajola! inun ba'dago oirikan lo egiteko; bai Zuziria ta Otamendi beti prest daude etzateko artzaldean, irurak aite ez dira ez, esnatuko.

Generoso ta Luxio ere Txardina-rekin baturik aldi luzian ez dira egongo eztafiya busti barik; Beterio ta bere laguna beti dirade egatik garagar ardaz arnizten dira inun badute dirurik.

Elizaniz eta bere laguna abizenez Iturza aldra onetxan zuzenlariak osein arteño dirade; agundupian guztiz etsita noranai juteko daude ardura ortan jafai zazute guztiz zapaldu eta.

Gure artilleria zaitozten apurtze bat atseztora ondo beldintzen zera danok.



BILBAO'KO BASTERAK

Amazola-enparantza

Espanar gudako izparak-eta

Madrid ingurutan errepublikarrek jo ta su asi dira

Kataluniañak be ekiten asi dira.-Merida'ra ureratzen.-Casa del Campo'tik urten eta Cerro de Garabita'ren atetaraño eldu.-Alcubierre ingurutan kataluniañak larogei baño geyago il dautsez arerioari.-Asturias'en goraberarik ez.

MADRID'GO GUDA-OINETAN ERKALDAKASI DABE JO ALDIA

Madrid.—Madrid'go guda-oin guztietan erasoka ekin dautse erkaldak. Guda-ekinaldiok bizi-bizi asi dira ta bizi dira. Agintariak aitzen emon dabenez, erkaldak ondo duaz Carabanchel'en eta Casa de Campo'n lortu bear ebezan guda-tokiak euron du dabez.

Carabanchel'en asaldariok oindio toki batzuetan eurok dagozanaren, alde beaf izango dabe beingoan.

Casa del Campo'n oxina igaro ta Cerro Garabita'ra beneragino eldu dira.

Usara'n eske saildu ta alegintu ziran asaldariok, erkaldak aurakada eusteko. Letak egin ebezanaren etxe-saila artu egin eutsen erkaldak.

Casa del Campo'n bizi-bizi gudatu ziran; erkaldak guda-burdi ta lan-

keak auzen ebezala, adoretu sei ziran paxisten guda - tokietaruntz Egundoko bufukarik gogofea egin eben.

Lur-saila eurondu eben erkaldak Garabita mendia beneragino eldu ziran. Mendi baten ortantze ebezan kanolekin suagaten eben Madrid paxistok.

Iparraldean orduetako bufukaldiak egin - ostean, erkaldak aurakada edara egin dabe ta egundoketan astindu dabez paxistok.

Erkaldak benetako gogoa dauke euki, be, bufukaroko.

Erkaldak suagariak asko lagundu dautse oinezko gudariak. Suagariok suaga asko jaurti, be, egin dabez.

Almodovar mendietan sail aundia erondu eben erkaldak, eta asaldariok laguntzarik eldu ez daguen kanolekin suagak jaurti ta jaurti eten gabe dihardue.

El Pardo inguruetan gudari talde mardulak auzera uazan-arte beste gu-

dari talde batzuk atze-aldeak arerluak zirikatzen jardun eben.

Agintariak uste ebeza egin-eginen bete dabe erkaldak.

Extremadura'ko bitxakalean auzer egin dabe erkaldak; arerluok bafiro ekin-enean, be, zut dagoz sail oretakoak.

Erkaldak suagariak paxista guda-ri-taldeak benandu dabez. Araegun gabeko amafetik atzo goizeko be deratziak arte, ixiltzeka jardun dabe kanolek.

Casa del Campo'n eleizea ta ilefta eurondu dabez erkaldak.

Asaldariok zaurituta eta iletan aoko izan dabe ta guda-tresna asko laga-dabez.

Erkaldak egazkiak, be, zut jokatu dabe; suagatarakoak suagutzen eta-eizakoak izkifurakekin amaitxu garbitu dabez.

GUDA-EKINALDI TA BUUKAK GOGORATZEN

Madrid.—Guda-oin baten, be, ez da izan aurakada edo atzerakada aundirik.

Egoaldean jo ta jo dihardue erkaldak eta Peñarroya'tik lau kilometroa, Fuenteovejuna ondoan, Villaharta bertan dagoz erkaldak.

Extremadura'n gudatu ziran erkaldak, Medellin'en jotean dihardue-nak eta Cordoba'ko guda-oinetakoak bai egin dabe.

Merida da asaldariok daben bide-kurutzik garrantzitsuenak dabezan eria ta Nerida ofetarik urian dagoz erkaldak. Garrantzitsuetan garrantzitsena da efioi.

Carabanchel'en erkaldak guda-toki bafak artu dabez. Usara'n asaldariok eurok asi dira jote eta ezer ez dabe lortu.

Iparraldean euskotarik Mola'ren ekinaldi eusten dautse ta katalandarak jo ta auzera duaz.

Motril'en asi, Granada'ko guda-oinak zeaf, Cordoba'koetan, Montoro, Villaharta, Peñarroya ta Extremadura'ko, Don Benito'tik Tajo ertzean-zeaf Madrid eta Guadalajara'n gudatu ziran.

Iparraldean Nalon'dik asi ta Lekitio'ragino ta Aragon'go guda-oin guda-bizita dago.

Guda-oin garrantzitsuenak dogu bufuketa. Bufuketa biltzen asi da ta bizilagotuko da egundotan.

EUZKO GUDA - OINETAN

(Lenengo ofetik datof)

Elgoibar'tik Azpeitia'ko bideak be egazkiok ezagutu zitun atz'ko egunez.

Bide oñetan kalte ugari egin ebezan eta bertan batzartuten egoan paxisten saildi bat ainka jokuan ipini eben.

ITXASOAN

Araegun Santander aldeko itxas-izak izan ziran paxistak aukeratu zituenak itxasontziarik suagatzeko.

Atzo Bizkaia'ertzean jaurti ebezan. Bermeo ondora ekin eutsen "Cervera" eta "Galerna"ren kanolek.

Kalterik ez eben egin, bide oñetan biltzen ziran bakafek ikara apur bat sartu besterik.

Gure itxasertzeak kanolek erantzuten asi yakoztenlan iges egin eben.

ASTURIAS'KO GUDA-IZPARRAK

Gijón.—Guda-oinetan ez da izan goraberarik eta baketan egon dira. Luria egiten eban eta euriofek guda-lanak eragotzi egin dauz.

La Trecha'ren aurka jo aldiz asi ta ostikada edara artu eben paxistok eta kokotari edarto atz-egin eutsen. Atzo bufukaroko-edo adore ez eben izan.

Erkaldak adi ta zut dagoz ta beste jo aldiz asi ba-dalke be, arriegun bai zen astindu edara artuko drbe.

Erkaldak gogotsu ta kementsu dagoz, egundoko adoretuen dagozala esan daite.

BURUKIDE TA ALDUN INGELESEN LAN-SARIK

Londres.—Gobernu burukide edo ministro lan-sariak gaituteko lege gaita, oraintxe egin dagon orantza artu izango dala uste dabe ondo dakienak.

Laborista alderdiak lege-gaita ofen aldakuntza bat erantsita eskatu dau, ministroen eginbeak izendatu egin bear dirala-ta; lan-sariak bafiztatea geroagoko lana dala adiriaz.

Irabaziek gizenaz estatuari kargak gaitu barik, dagozan uts eta okefak zuzenduten beñago dala.

Legu-gaita ori ontratu aften lastef, aldunak, diputaduak be, sari geyago eskatuko dabela, orain 500 libra baño ez dituzela-ta, diñoe izapizgiak.

Politika alderdiak uste dabenez, sari ofek 600 libratte elduko dira.

Ufutzikiñak

Zuzentza ta Gogolantze Zaingoa

Zuzentza Zaingo'ko sail guztietarako:

Burukide'rena 15.545

Idazkari'na berezia 15.545

GOGO-LANTZE

Idazkari'na nagusia 14.895

Idazkari'na, 1'go. maila 14.847

Idazkari'na, 2'go. maila 14.292

Ederti Zuzendaritza 14.891

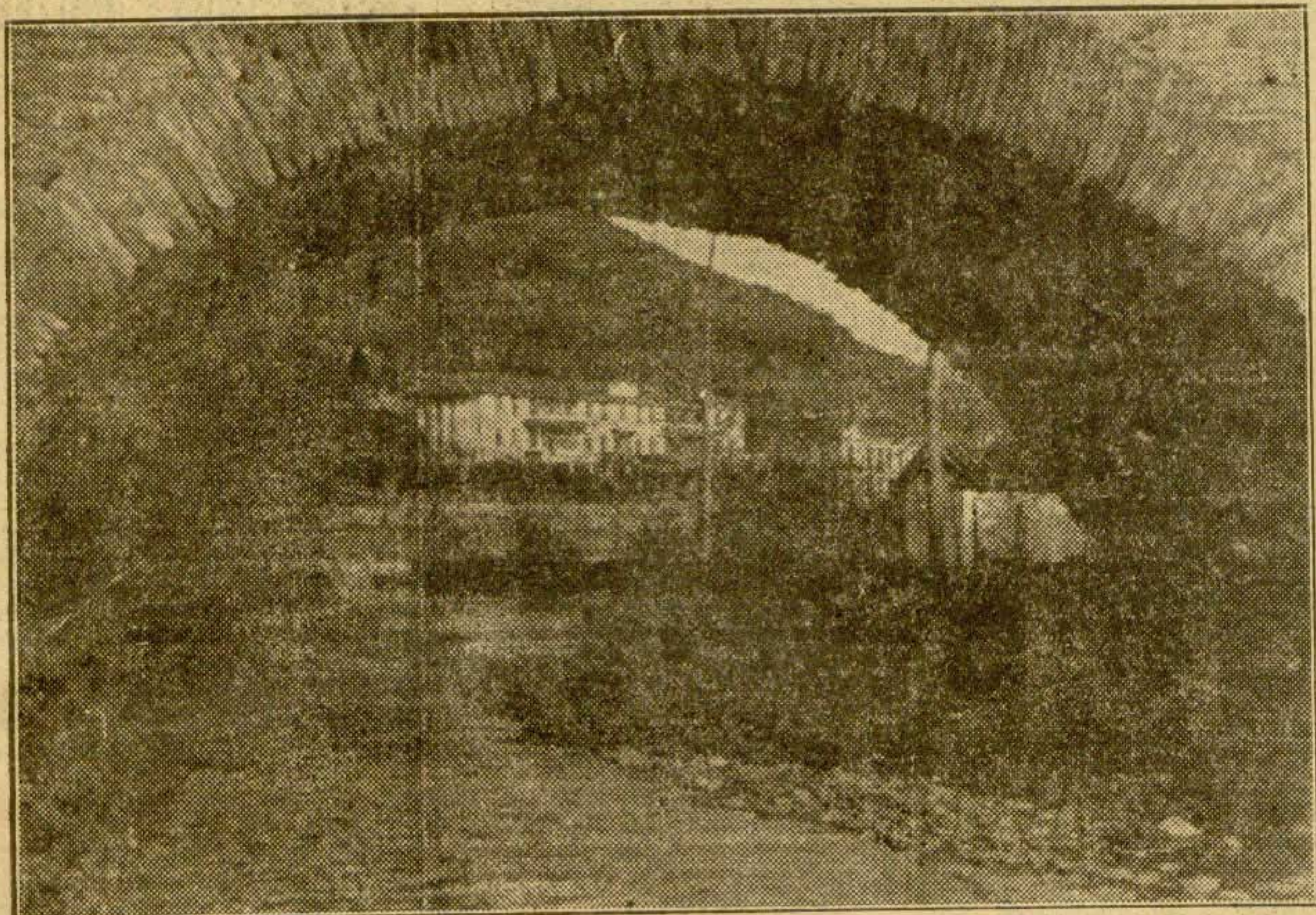
Legu-adirazle (Ufutzia j.) 14.295

Landak 14.292

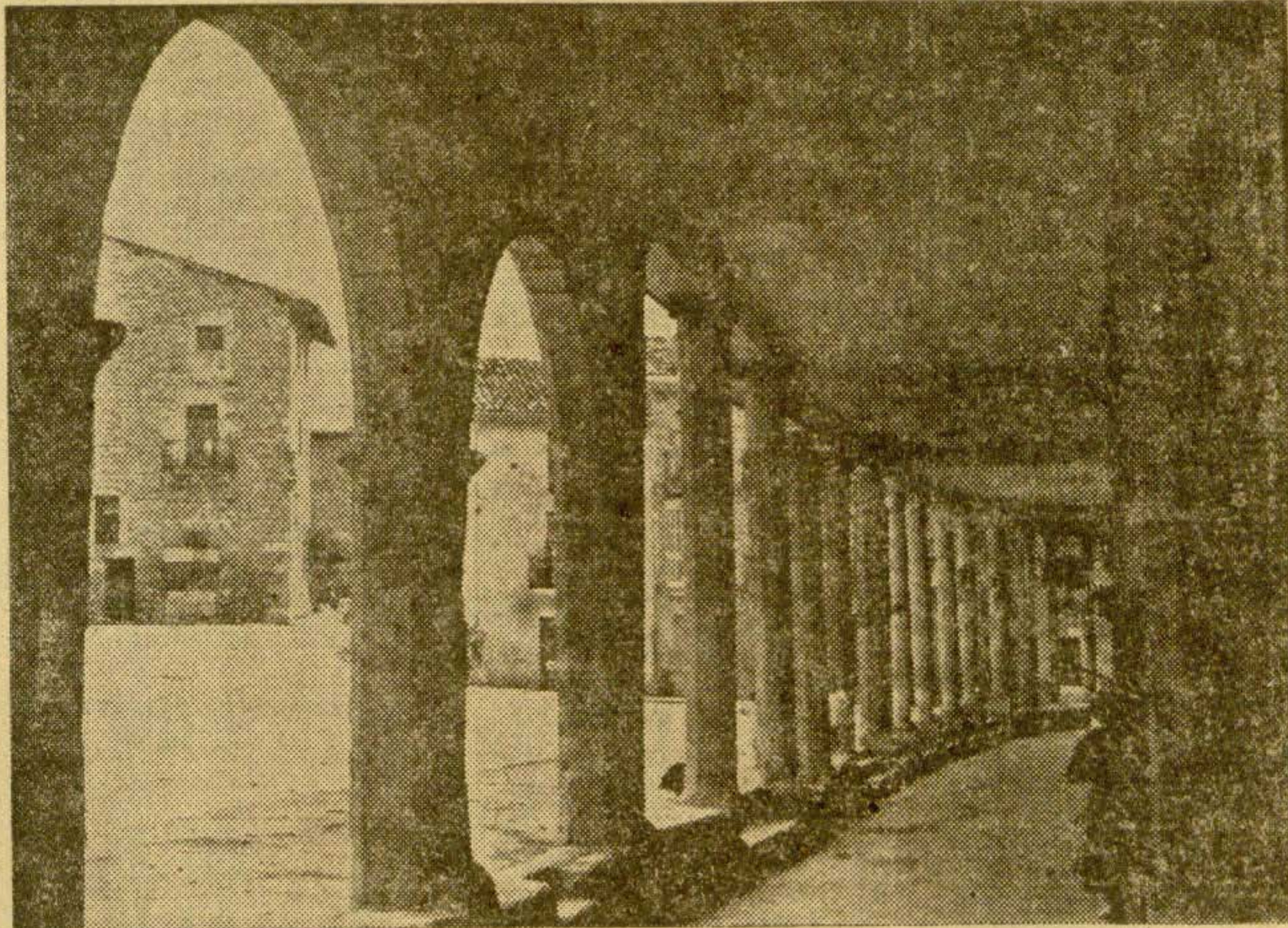
OTARTKO.



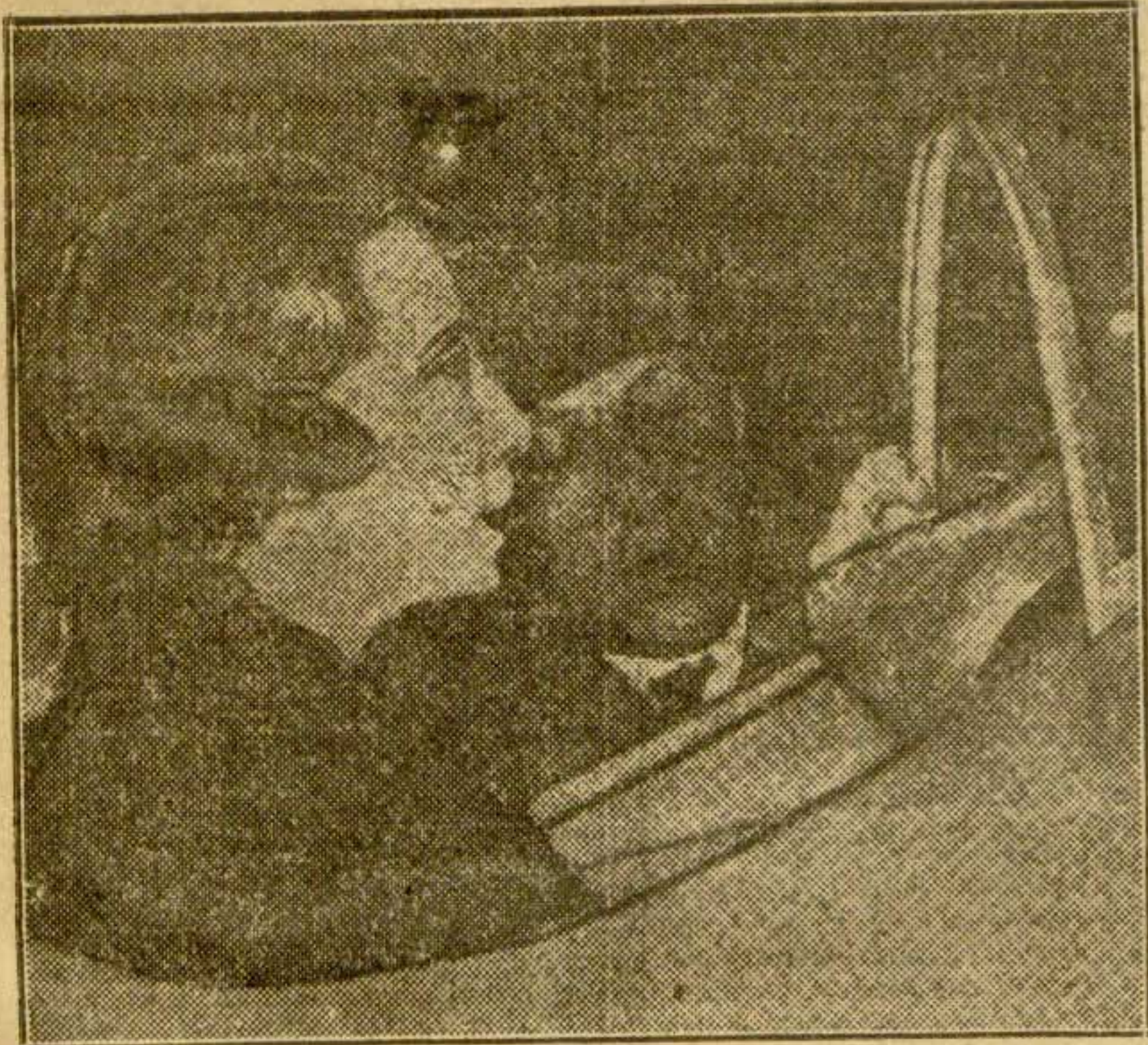
ARGAZKI - INGOSKIA



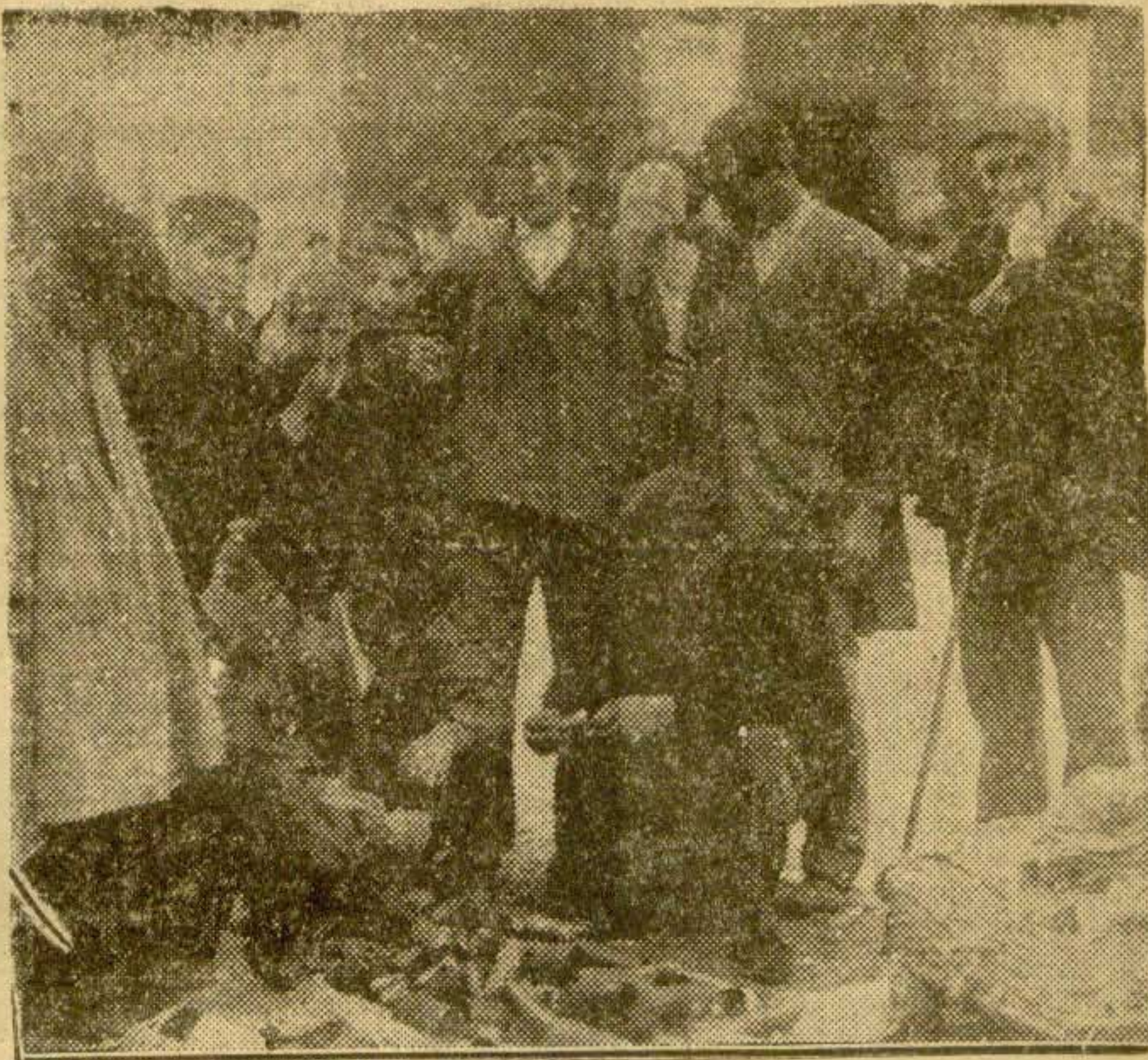
T. ur.—Of be-aldek^o etxe ta enparanko ikusgaren ganian ikusten dozuben ori, Amaha'ko zubila deritxo,
 ta Ego efekearen ganian dago. Zubi-arrija agiri dan etxe xuri aundija ta edera, gaitzepeldun gezodun^ok
 osatutako eginiko gero-etria da.



Agurain'go Jon Deundren enparantz anfikitzen dan Olbea arkupe ikusgarrija.



Final anderahua egazkin-zain ospetsubetaikua dogu. Ikusi emen, bere
 egizkinean sarturik, egaz egiteko gertu.

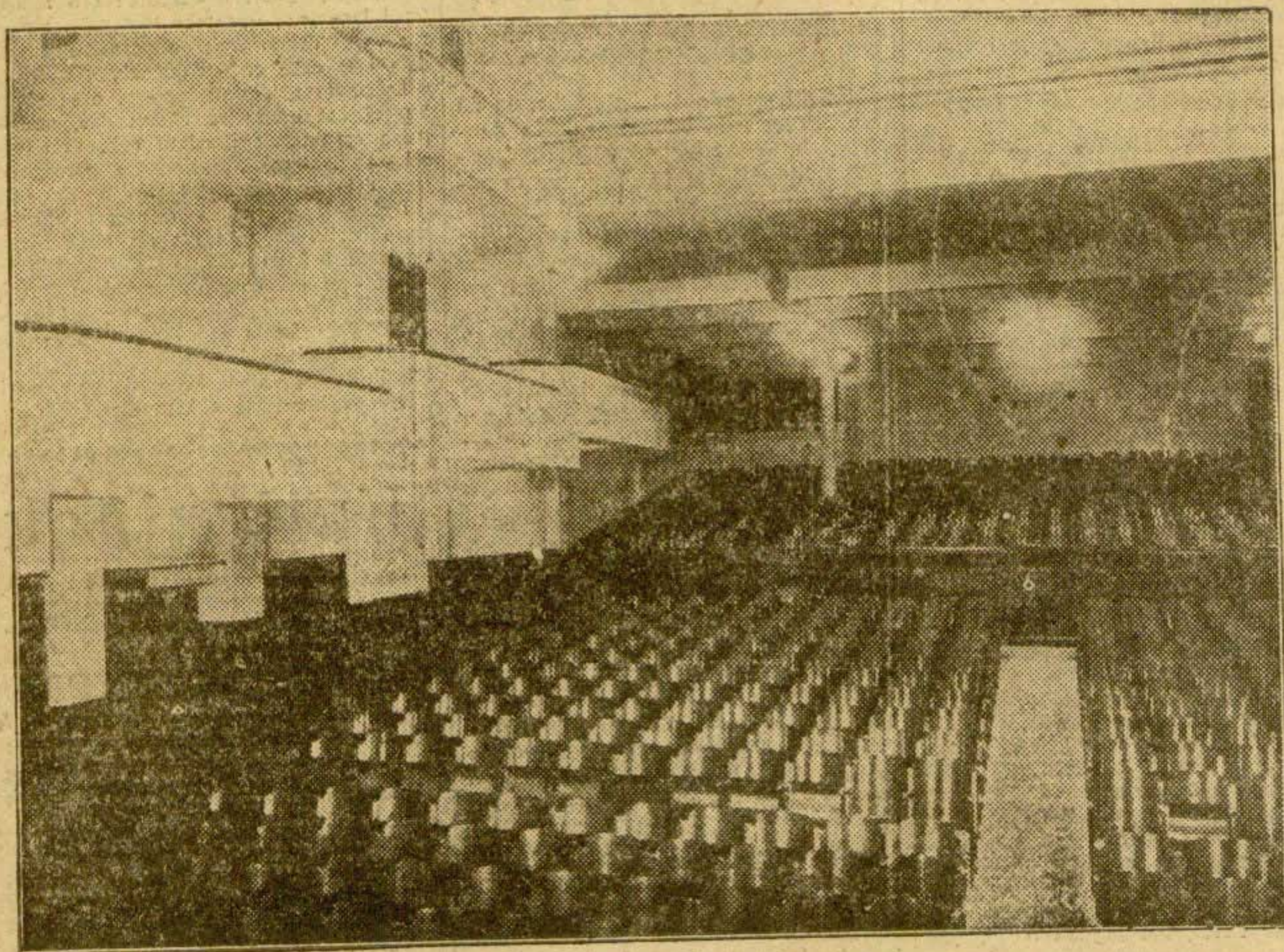


Atan^ok begiztatzen Mungia'ko perljan.

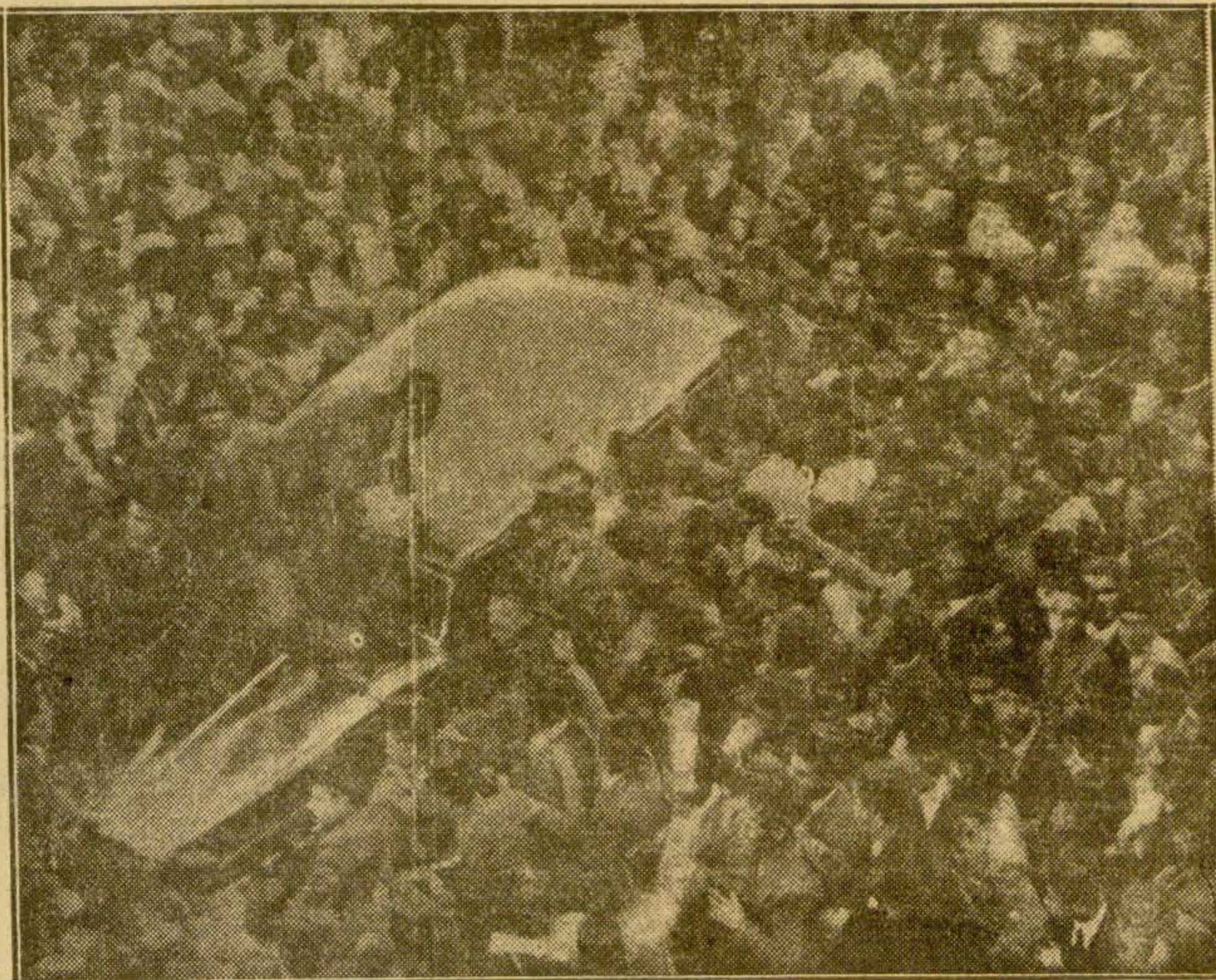


Cl^orence lasterkarija, trabazi dauzan gauzak erakusten.

ABERRIJA'REN ETXIAK



Bermeo'ko Batzoki'jar^on antzoki edera.



Egiptoiar gastedija euren azkatasun egarrija azaltzen.